

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล
ตำบลท่าดินแดง
ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
(ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๘)

จัดทำโดย
นายธนทัต อินทชิต
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ร้อยละของความสำเร็จในการจัดทำ
แผนพัฒนาการเกษตร ระดับตำบล ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

เอกสารฉบับนี้เป็นเอกสารที่ได้รวบรวมข้อมูลด้านการเกษตรจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้านพื้นที่ด้านเศรษฐกิจ สังคม และโครงสร้างพื้นฐาน ของตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อใช้ประโยชน์ในการ สนับสนุนแผนงาน โครงการ กิจกรรมของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบลและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง เอกสารฉบับนี้ได้จากการศึกษาวิเคราะห์สภาพทั่วไปของอำเภอ และศักยภาพที่เหมาะสมในการผลิตพืชอย่าง ถูกต้อง โดยใช้ข้อมูลทางกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ สังคม และการจัดเวทีประชาคมของชุมชนเพื่อให้ทราบข้อมูล ที่ถูกต้องของแต่ละพื้นที่ ทำให้สามารถวางแผนการพัฒนาด้านการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามความต้องการของ เกษตรกร และสามารถใช้เป็นแนวทางแก้ไขปัญหของเกษตรกรในพื้นที่ระดับตำบลของเขตอำเภอผักไห่ได้

การทำเอกสารฉบับนี้ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี จากองค์การบริหารส่วนตำบลท่าดินแดง คณะกรรมการ บริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน หมอдин ปศุสัตว์อาสา กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในพื้นที่ และนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล ในการให้ข้อมูลต่าง ๆ จน สามารถจัดทำเป็นรูปเล่มเสร็จสมบูรณ์ จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
มิถุนายน ๒๕๖๘

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญรูป

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

๑.๒ อาณาเขตติดต่อ

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน

๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน

๓ สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

๓.๒ ฤดูกาล

๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

๔ เส้นทางคมนาคม

๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง

๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ

๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด

๖.๓ รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว

๖.๔ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท

๖.๕ การศึกษา

๖.๖ สาธารณสุข

๖.๖.๗ ประเพณีและวัฒนธรรม

๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

๘ องค์กร/สถาบันต่าง ๆ

๙ องค์กร/สถาบันต่าง ๆ

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรอำเภอผักไห่	๒๐
๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๒๐
๑.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่	๒๐
๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๕๑
๒ การจัดทำ TOWS Matrix	๕๓
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอผักไห่	๕๕
๑. แนวทางการพัฒนา	
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๕๕
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๕๕
๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๕๘
๒. สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	๕๙
บรรณานุกรม	๖๒
ภาคผนวก	๖๓
โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าว	
โครงการจัดการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒
ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒
ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอผักไห่	๓
ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๓ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๖	๗
ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอผักไห่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕	๘
ตารางที่ ๖ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอผักไห่ ปี ๒๕๖๖	๑๑
ตารางที่ ๗ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔	๑๓
ตารางที่ ๘ ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอผักไห่	๑๓
ตารางที่ ๙ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๕
ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอผักไห่	๑๗
ตารางที่ ๑๑ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน	๑๘
ตารางที่ ๑๒ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๑๘
ตารางที่ ๑๓ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอผักไห่	๑๘
ตารางที่ ๑๔ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๑๘
ตารางที่ ๑๕ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๙
ตารางที่ ๑๖ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลท่าดินแดง	๒๐
ตารางที่ ๑๗ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลท่าดินแดง	๒๑
ตารางที่ ๑๘ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลท่าดินแดง	๒๒
ตารางที่ ๑๙ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลท่าดินแดง	๒๓
ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลท่าดินแดง	๒๔
ตารางที่ ๒๑ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลท่าดินแดง	๒๔
ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลท่าดินแดง	๒๕
ตารางที่ ๒๓ แสดงทรัพยากรดินตำบลท่าดินแดง	๒๖
ตารางที่ ๒๔ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลท่าดินแดง	๒๙
ตารางที่ ๒๕ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลท่าดินแดง	๓๑
ตารางที่ ๒๖ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลท่าดินแดง	๓๒
ตารางที่ ๒๗ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลท่าดินแดง	๓๓
ตารางที่ ๒๘ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว ในตำบลท่าดินแดง	๓๕
ตารางที่ ๒๙ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๖ ตำบลท่าดินแดง	๓๖
ตารางที่ ๓๐ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว ตำบลท่าดินแดง	๓๙
ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกไม้ผล ตำบลท่าดินแดง	๓๙
ตารางที่ ๓๒ แสดงพื้นที่ปลูกไม้ผล ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลท่าดินแดง	๔๐
ตารางที่ ๓๓ แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล ตำบลท่าดินแดง	๔๐
ตารางที่ ๓๔ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกไม้ผล ในตำบลท่าดินแดง	๔๔

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๓๕ แสดงต้นทุนการผลิตไม้ผล (มะม่วง) ปี ๒๕๖๕ ตำบลทำดินแดง	๔๕
ตารางที่ ๓๖ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตไม้ผล ตำบลทำดินแดง	๔๖
ตารางที่ ๓๗ แสดงพื้นที่ปลูกไม้ประดับ ตำบลทำดินแดง	๔๖
ตารางที่ ๓๘ แสดงปริมาณการปลูกไม้ประดับ ตำบลทำดินแดง	๔๗
ตารางที่ ๓๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกไม้ประดับ ในตำบลทำดินแดง	๔๙
ตารางที่ ๔๐ แสดงต้นทุนการผลิตไม้ประดับ (อโกลนีมา) ปี ๒๕๖๕ ตำบลทำดินแดง	๔๙
ตารางที่ ๔๑ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตไม้ประดับ ตำบลทำดินแดง	๕๐
ตารางที่ ๔๒ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๕๑
ตารางที่ ๔๓ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๕๓
ตารางที่ ๔๔ ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอผักไถ่	๕๙

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ ๑	ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอผักไห่	๑
ภาพที่ ๒	ภาพแสดงความลาดชันอำเภอผักไห่	๓
ภาพที่ ๓	ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอผักไห่	๕
ภาพที่ ๔	แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๓ ปี ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕	๗
ภาพที่ ๕	แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๓ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕	๘
ภาพที่ ๖	เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอผักไห่	๙
ภาพที่ ๗	แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๐
ภาพที่ ๘	แหล่งน้ำธรรมชาติและเขตชลประทาน อำเภอผักไห่	๑๑
ภาพที่ ๙	แสดงรายได้-หนี้สินเฉลี่ยภาคการเกษตร ตำบลท่าดินแดง	๑๒
ภาพที่ ๑๐	แสดงจำนวนประชากร ครุฑเรือน และครุฑเรือนเกษตรกร อำเภอผักไห่	๑๔
ภาพที่ ๑๑	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอผักไห่	๑๖
ภาพที่ ๑๒	กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอผักไห่	๑๖
ภาพที่ ๑๓	แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ อำเภอผักไห่	๑๗
ภาพที่ ๑๔	แสดงหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลท่าดินแดง	๑๘
ภาพที่ ๑๕	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลท่าดินแดง	๑๙
ภาพที่ ๑๖	แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลท่าดินแดง	๒๐
ภาพที่ ๑๗	แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลท่าดินแดง	๒๑
ภาพที่ ๑๘	แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลท่าดินแดง	๒๔
ภาพที่ ๑๙	แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลท่าดินแดง	๒๕
ภาพที่ ๒๐	แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลท่าดินแดง	๒๖
ภาพที่ ๒๑	แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลท่าดินแดง	๒๖
ภาพที่ ๒๒	แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลท่าดินแดง	๒๗
ภาพที่ ๒๓	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลท่าดินแดง	๒๘
ภาพที่ ๒๔	แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ตำบลท่าดินแดง	๒๘
ภาพที่ ๒๕	แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลท่าดินแดง	๒๙
ภาพที่ ๒๖	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลท่าดินแดง	๓๐
ภาพที่ ๒๗	แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลท่าดินแดง	๓๒
ภาพที่ ๒๘	แสดงวิธีการตลาดข้าว ตำบลท่าดินแดง	๓๓
ภาพที่ ๒๙	แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอผักไห่	๓๕
ภาพที่ ๓๐	แสดงแหล่งรับซื้อข้าว ตำบลท่าดินแดง	๓๖
ภาพที่ ๓๑	แสดงพื้นที่ปลูกไม้ผล (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลท่าดินแดง	๓๘
ภาพที่ ๓๒	แสดงพื้นที่ปลูกไม้ประดับ (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลท่าดินแดง	๔๒

บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

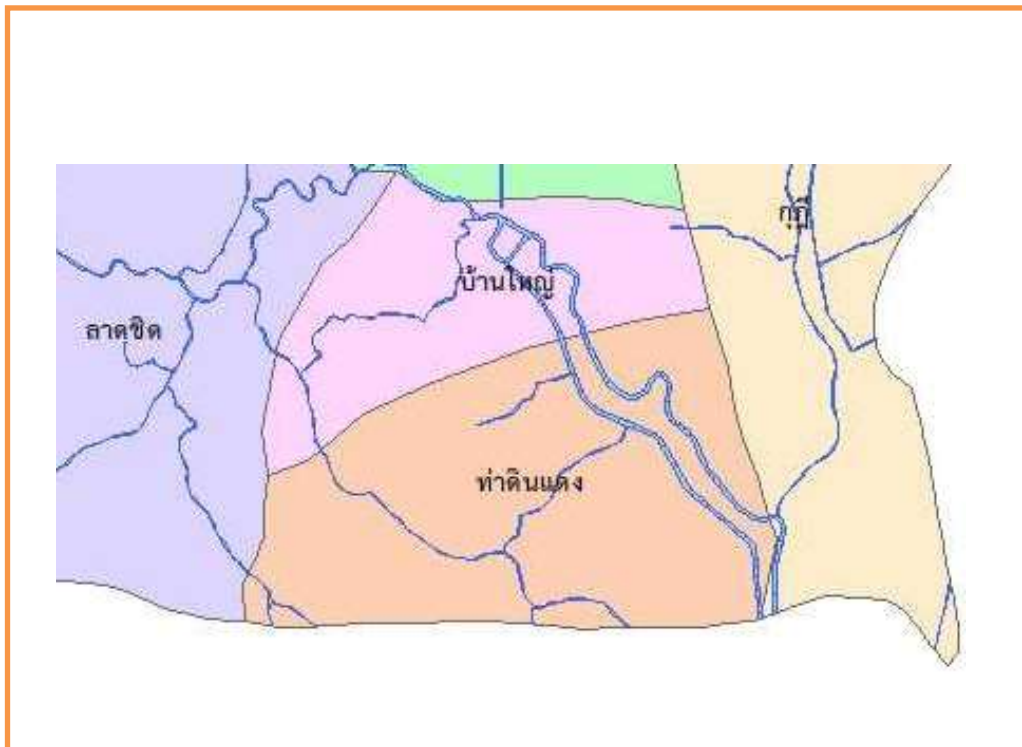
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

ตำบลท่าดินแดง ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ทั้งหมด ๘,๘๗๕ ไร่ เป็นพื้นที่ทำการเกษตร ๕,๒๕๕ ไร่ พื้นที่ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม สลับกับที่ราบลุ่มมากเกือบทั้งตำบล

๑.๒. อาณาเขต

ตำบลท่าดินแดง มีอาณาเขตติดต่อกับตำบล อำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อ ตำบลบ้านใหญ่ อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ทิศใต้	ติดต่อ ตำบลบ้านกระทุ่ม อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ทิศตะวันออก	ติดต่อ ตำบลลุมพินี อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ทิศตะวันตก	ติดต่อ ตำบลลาดชิด อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่อตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่
(ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่,พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๘ หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ ๑ บ้านบางบัว

หมู่ที่ ๒ บ้านวัดช่องลม

หมู่ที่ ๓ บ้านท้ายวัด

หมู่ที่ ๔ บ้านโรงนา
หมู่ที่ ๕ บ้านทำดินแดง
หมู่ที่ ๖ บ้านหมู่ใหญ่
หมู่ที่ ๗ บ้านปรางคอง
หมู่ที่ ๘ หมู่บ้านท้ายบ้าน

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งการปกครองออกเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล

จำนวน ๑ แห่ง

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	ทำดินแดง
๑	บ้านบางบัว
๒	บ้านวัดช่องลม
๓	บ้านท้ายวัด
๔	บ้านโรงนา
๕	บ้านทำดินแดง
๖	บ้านหมู่ใหญ่
๗	บ้านปรางคอง
๘	บ้านท้ายบ้าย

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา,พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	อบต	เทศบาล เมือง/ตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวน บ้าน (ครัวเรือน)
หมู่ที่ ๑	๙๙๗.๒๕	อบต.ทำดินแดง		๗๐	หมู่ที่ ๑
หมู่ที่ ๒	๘๘๖.๐๐	อบต.ทำดินแดง		๖๗	หมู่ที่ ๒
หมู่ที่ ๓	๑,๐๔๑.๕๐	อบต.ทำดินแดง		๗๕	หมู่ที่ ๓
หมู่ที่ ๔	๔๒๕.๒๕	อบต.ทำดินแดง		๓๘	หมู่ที่ ๔
หมู่ที่ ๕	๒๐๖.๕๐	อบต.ทำดินแดง		๒๖	หมู่ที่ ๕
หมู่ที่ ๖	๒๙๓.๕๐	อบต.ทำดินแดง		๒๘	หมู่ที่ ๖
หมู่ที่ ๗	๑,๗๐๐.๐๐	อบต.ทำดินแดง		๓๖	หมู่ที่ ๗
หมู่ที่ ๘	๒๑๐.๒๕	อบต.ทำดินแดง		๒๘	หมู่ที่ ๘
รวม	๕,๗๖๐.๒๕			๓๖๘	รวม

(ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ป่าไม้ ตำบลท่าดินแดง อำเภอดักไห้ ไม่มีพื้นที่ป่าไม้

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลท่าดินแดง อำเภอดักไห้

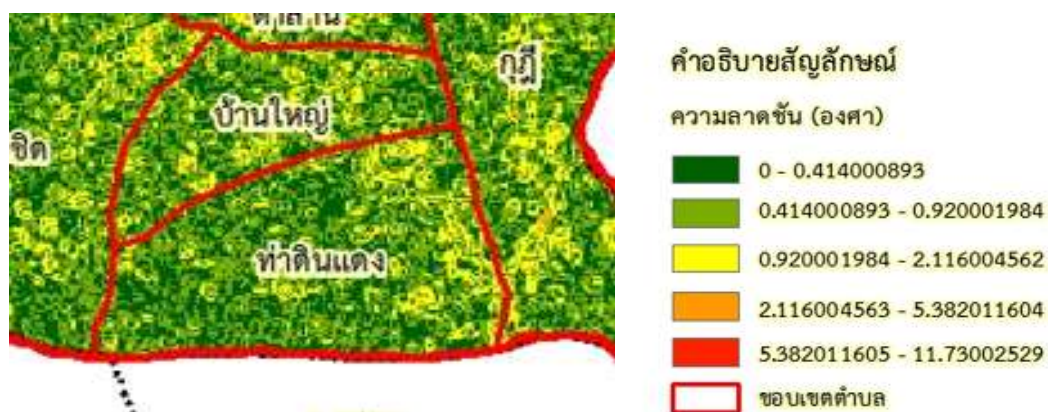
ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	พื้นที่ป่าไม้	ร้อยละ
หมู่ที่ ๑	๙๙๗.๒๕	๐	๐
หมู่ที่ ๒	๘๘๖.๐๐	๐	๐
หมู่ที่ ๓	๑,๐๔๑.๕๐	๐	๐
หมู่ที่ ๔	๔๒๕.๒๕	๐	๐
หมู่ที่ ๕	๒๐๖.๕๐	๐	๐
หมู่ที่ ๖	๒๙๓.๕๐	๐	๐
หมู่ที่ ๗	๑,๗๐๐.๐๐	๐	๐
หมู่ที่ ๘	๒๑๐.๒๕	๐	๐
รวม	๕,๗๖๐.๒๕	๐	๐

ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอดักไห้, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

ตำบลท่าดินแดง อำเภอดักไห้ มีความลาดชันอยู่ระหว่าง ๐ – ๑๑.๗๓ องศา

แผนที่แสดงความลาดชันของตำบลท่าดินแดง อำเภอดักไห้



ภาพที่ ๒ ภาพแสดงความลาดชันตำบลท่าดินแดง อำเภอดักไห้

(ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอดักไห้, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒.๓ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

ดินในตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๒ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๑๑

ลักษณะเด่น กลุ่มดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลางที่เกิดจากตะกอนน้ำทะเล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติของดิน เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุดิบกำเนิดดินพวกตะกอนผสมของตะกอนลำน้ำและตะกอนน้ำทะเล แล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย พบในบริเวณที่ราบลุ่มที่ห่างจากทะเลไม่มากนัก โดยเฉพาะที่ราบลุ่มภาคกลาง มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำเร็วหรือค่อนข้างเร็ว เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด หน้าดินอาจแตกกระแหเป็นร่องลึกในฤดูแล้ง และมีรอยอุ้มน้ำในดิน ดินบนมีสีดำหรือสีเทาแก่ ดินล่างมีสีเทา และมีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือ สีแดง ปะปนอยู่เป็นจำนวนมากในช่วงดินล่างตอนบน และพบจุดปะสีเหลืองฟางข้าวของสารจาโรไซต์ภายในระดับความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. มีปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากถึงเป็นกรดจัดมาก

การใช้ประโยชน์ ใช้ทำนา ถ้าดินเหล่านี้ได้รับการปรับปรุงบำรุงดิน ใช้ปุ๋ย และปูนในอัตราที่เหมาะสม และมีการควบคุมน้ำ หรือจัดระบบชลประทานที่มีประสิทธิภาพ ข้าวที่ปลูกจะได้ผลผลิตดีขึ้น

ปัญหา ดินเป็นกรดจัดมากหรือเป็นดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลางในช่วงความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. จากผิวดิน เกิดการตรึงของธาตุอาหารและมีสารที่เป็นพิษต่อพืชที่ปลูก มีโครงสร้างดินแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแห ทำให้ไถพรวนยาก คุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจัด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำให้ความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช ๑) ปลูกข้าวไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดรุนแรงมากของดินด้วยวัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ โดยหว่านให้ทั่วแปลงปลูก ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด โสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำไว้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒ ๒) ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบเพื่อป้องกันน้ำท่วม ก่อนยกร่อง ควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ขุดมาจากร่องคูน้ำ หว่านวัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปูน ๖ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เมื่อดินเกิดกรดเพิ่มขึ้น หว่านด้วยวัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก เพื่อใช้ล้างความเป็นกรดของดิน และควบคุมไม่ให้ดินกรดเพิ่มขึ้น ๓) ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๒

ลักษณะเด่น กลุ่มดินเหนียวลึกมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก อาจพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารประกอบกำมะถันลึกกว่า ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

สมบัติของดิน เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุดิบกำเนิดดินพวกตะกอนผสมของตะกอนลำน้ำและตะกอนน้ำทะเล แล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย พบบริเวณที่ราบชายฝั่งทะเลหรือที่ราบลุ่มภาคกลาง ดินมีการระบายน้ำเร็ว มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด หน้าดินอาจแตกกระแหเป็นร่องลึกในฤดูแล้ง และมีรอยอุ้มน้ำในดิน สี

ดินเป็นสีเทาหรือสีเทาแก่ตลอด มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงปะปนตลอดชั้นดิน อาจพบผลึกยิปซัมบ้างเล็กน้อย และพบชั้นดินเหนียวสีเทาที่มีจุดประสีเหลืองของสารจาโรไซต์ในระดับความลึกประมาณ ๑๐๐ ถึง ๑๕๐ ซม. ทั่วยุบนชั้นดินเลนตะกอนน้ำทะเลที่มีสีเทาปนเขียว ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง

การใช้ประโยชน์ ใช้ทำนา บางแห่งยกร่องปลูกไม้ยืนต้นและไม้ผลบางชนิด นอกฤดูทำนาบางบริเวณอาจใช้ปลูกพืชไร่ พืชตระกูลถั่วต่างๆ บางพื้นที่ถูกปล่อยทิ้งไว้เป็นทุ่งหญ้า

ปัญหา ดินเป็นกรดจัดมาก และมีศักยภาพก่อให้เกิดความเป็นกรดของดินเพิ่มขึ้นในดินล่าง ทำให้เกิดการตรึงธาตุอาหารและปลดปล่อยสารที่เป็นพิษต่อพืช โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก คุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช ๑) ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดจัดมากของดินด้วยวัสดุปูน ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หว่านให้ทั่วแปลงปลูก ไถกลบตอซัง ปล่องไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่องทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว ไถกลบตอซังและทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ๒) ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ก่อนยกร่องควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ขุดมาจากร่องคูน้ำ หว่านวัสดุปูน ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่ บนสันร่องและร่องคูน้ำ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปูน ๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโตก่อนเก็บผลผลิตและหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ไว้ใช้ในช่วงที่พืชขาดน้ำ ล้างและควบคุมไม่ให้ดินเกิดกรดเพิ่มขึ้นเมื่อดินเป็นกรดเพิ่มขึ้น หว่านด้วยวัสดุปูน ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ๓) ปลูกพืชไร่ หรือพืชผัก

แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินตำบลลูกฐี
อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๓ ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอผักไห่
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๓ สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของอำเภอฝักไถ่อยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุม ๒ ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ปกคลุมในช่วงฤดูหนาว ทำให้บริเวณอำเภอฝักไถ่ประสบกับสภาวะอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง และมรสุมอีกชนิดหนึ่ง คือ มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ ปกคลุมในช่วงฤดูฝน ทำให้อากาศชุ่มชื้นและมีฝนตก

๓.๒ ฤดูกาล

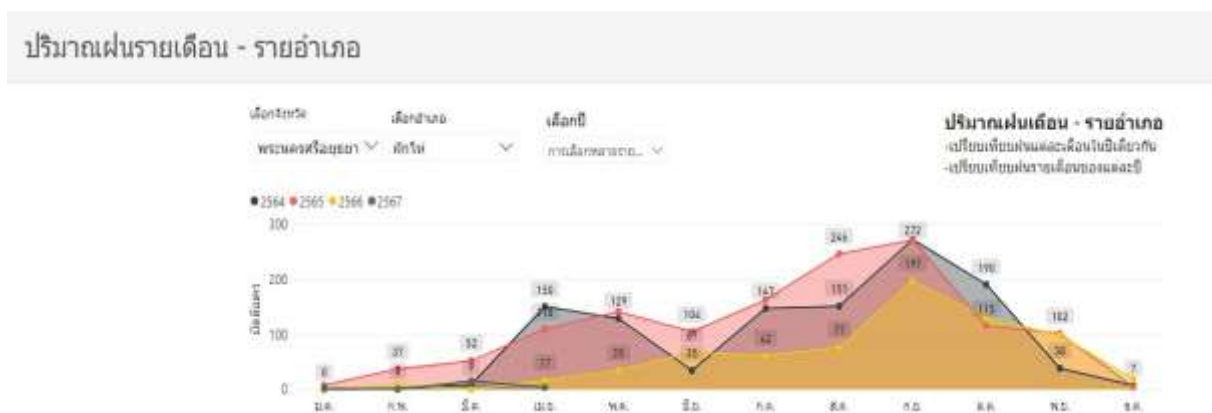
พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งฤดูกาลของอำเภอฝักไถ่ออกเป็น ๓ ฤดู ดังนี้

- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนซึ่งมีคุณสมบัติเย็นและแห้ง จะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้ แต่เนื่องจากอำเภอฝักไถ่ ตั้งอยู่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งอยู่ในเขตภาคกลาง อิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงมาปกคลุมในช่วงฤดูหนาวจะซีกว่าภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้อากาศหนาวเย็นซีกว่าสองภาคดังกล่าว โดยเริ่มมีอากาศหนาวเย็น ประมาณกลางเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป
- ฤดูร้อน เริ่มเมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลง คือประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้จะมีหย่อมความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ประกอบกับลมที่พัดปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้เป็นลมฝ่ายใต้ ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนจัดอยู่ในเดือนเมษายน
- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ร่องความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมาพัดผ่านบริเวณภาคกลาง และภาคเหนือเป็นลำดับ ในระยะนี้ทำให้มีฝนตกชุกขึ้นตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป โดยเดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกที่สุดในรอบปี และเป็นช่วงที่มีความชื้นสูง

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

อำเภอผักไห่ มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี ๒๕๖๖ โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๗๑๕ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือนกันยายน ของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือน มกราคมและมีนาคม โดยมีปริมาณ ๐ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือน กันยายน โดยมีปริมาณ ๑๙๗ มิลลิเมตร (ภาพที่ ๔)

กราฟแสดงปริมาณน้ำฝนรวมเฉลี่ย ปี 2564 - 2566



ภาพที่ ๔ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๓ ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖
(ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา,พ.ศ. ๒๕๖๗)

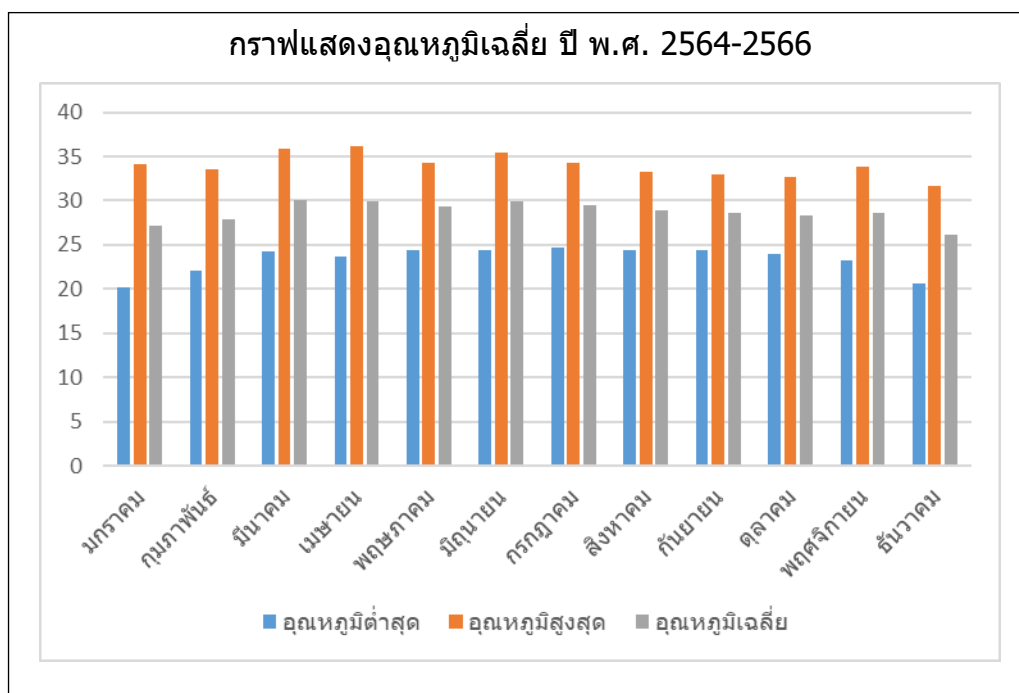
ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๓ ปี ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖

เดือน	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย(มม.) ปี ๒๕๖๔	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย(มม.) ปี ๒๕๖๕	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย(มม.) ปี ๒๕๖๖
มกราคม	๐	๘	๐
กุมภาพันธ์	๒	๓๗	๙
มีนาคม	๙	๕๒	๐
เมษายน	๑๕๐	๑๑๐	๑๗
พฤษภาคม	๑๒๙	๑๔๑	๓๕
มิถุนายน	๓๕	๑๐๔	๖๗
กรกฎาคม	๑๔๗	๑๖๒	๖๒
สิงหาคม	๑๕๑	๒๔๖	๗๗
กันยายน	๒๗๒	๒๗๑	๑๙๗
ตุลาคม	๑๙๐	๑๑๕	๑๓๐
พฤศจิกายน	๓๘	๑๐๒	๙๘
ธันวาคม	๗	๕	๑๙
ปริมาณน้ำฝนตลอดทั้งปี	๑,๑๓๐	๑,๓๕๐	๘๔๑
ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย	๙๔.๑๖	๑๑๒.๗๕	๗๐.๐๘

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา,พ.ศ. ๒๕๖๖

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อำเภอผักไห่ มีปริมาณอุณหภูมิเฉลี่ยปี ๒๕๖๕ โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ๒๓.๓๖ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๔.๐๐ องศาเซลเซียส (ตารางที่ ๕)



ภาพที่ ๕ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๓ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๖
(ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ. ๒๕๖๗)

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอผักไห่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๖

เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
มกราคม	๑๙.๗	๓๒.๗	๒๖.๒
กุมภาพันธ์	๒๑.๗	๓๔.๓	๒๘.๐
มีนาคม	๒๔.๓	๓๖.๓	๓๐.๓
เมษายน	๒๔.๖	๓๖.๘	๓๐.๗
พฤษภาคม	๒๔.๗	๓๖.๑	๓๐.๔
มิถุนายน	๒๔.๖	๓๕.๖	๓๐.๑
กรกฎาคม	๒๔.๘	๓๔.๖	๒๙.๗
สิงหาคม	๒๔.๖	๓๔.๓	๒๙.๔
กันยายน	๒๔.๕	๓๓.๓	๒๘.๙
ตุลาคม	๒๔.๓	๓๓.๑	๒๘.๗
พฤศจิกายน	๒๓.๐	๓๓.๑	๒๘.๐
ธันวาคม	๒๐.๘	๓๒.๔	๒๖.๖

(ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๔ เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

ตำบลท่าดินแดง มีถนนลาดยาง ๑ เส้น เชื่อมโยงจาก อำเภอผักไห่ ผ่านตำบลท่าดินแดงไปยัง อำเภอเสนา ระยะทาง ๗ กม. และมีถนนระหว่างหมู่บ้านอยู่อีก รวมระยะทาง ๑๐ กม. สามารถใช้ได้ตลอดทั้งปี

แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมระหว่างตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๖ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่
(ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (ภาพที่ ๗) ทางรถยนต์สามารถเดินทางได้สะดวก คือ สถานีขนส่งผู้โดยสาร จำนวน ๑ สถานีมีสายเดินรถประจำทางระหว่างอำเภอ/จังหวัด ได้แก่ สายผักไห่-พระนครศรีอยุธยา สายผักไห่-รังสิต ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้ -ทางหลวงหมายเลข ๓๒๙ เส้นทางระหว่าง อำเภอเมืองสุพรรณถึงอำเภอป่าโมก ระยะทาง ๓๐ กิโลเมตร

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง (ภาพที่ ๑๐)

- แม่น้ำน้อย ไหลผ่านตำบลหน้าโคก ตำบลผักไห่ ตำบลตาลาน ตำบลลาดชิด และตำบลท่าดินแดง
- คลองผักไห่-เจ้าเจ็ด

ตำบลท่าดินแดง อำเภอฝักไถ่อยู่ในเขตชลประทาน ๑ แห่ง ได้แก่

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาผักไห่ รับผิดชอบพื้นที่ตำบลบ้านแค ลาดน้ำเค็ม กุฏิ ผักไห่ ตาตาน

บ้านใหญ่ ท่าดินแดง ลาดชิด จักราช ลำตะเคียน และดอนลาน

แผนที่แสดงแหล่งน้ำและเขตชลประทานตำบลท่าดินแดง อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๘ แหล่งน้ำธรรมชาติและเขตชลประทานตำบลท่าดินแดง อำเภอดำรงวิทยะ
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอดำรงวิทยะ, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรตำบลท่าดินแดง ประชากรมีอาชีพหลักคือ ทำนา มีพื้นที่การเกษตร ทั้งหมด ๕,๒๕๕ ไร่ (ร้อยละ ๖๓.๕๑ ของพื้นที่ตำบล) โดยอยู่พื้นที่เขตชลประทาน จำนวน ๔,๓๖๐ ไร่ พื้นที่นอกเขตชลประทาน ๗๙๕ ไร่ ทั้งหมด (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอดำรงวิทยะ, ๒๕๖๓) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตร

ตารางที่ ๖ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจอำเภอดำรงวิทยะ ปี ๒๕๖๘

หมู่ที่	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							รวม
		ข้าวนาปี	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	ยางพารา	ไม้ผล	พืชผัก	พืชอื่นๆ	
๑	๙๙๗.๒๕	๙๘๒.๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๙๘๒.๐๐
๒	๘๘๖.๐๐	๘๖๑.๐๐	๐	๐	๐	๘	๐	๔	๘๗๓.๐๐
๓	๑,๐๔๑.๕๐	๑,๐๑๑.๕๐	๐	๐	๐	๑	๐	๒	๑๐๑๔.๕๐
๔	๔๒๕.๒๕	๒๙๕.๒๕	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๒๙๕.๒๕
๕	๒๐๖.๕๐	๑๕๖.๕๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๑๕๗.๕๐
๖	๒๙๓.๕๐	๑๕๘.๕๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๑๕๙.๕๐
๗	๑,๗๐๐.๐๐	๑,๖๘๑.๐๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑,๖๘๑.๐๐

หมู่ที่	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							
		ข้าวนาปี	อ้อย โรงงาน	มัน สำปะหลัง	ยางพารา	ไม้ผล	พืชผัก	พืช อื่นๆ	รวม
๘	๒๑๐.๒๕	๘๙.๒๕	๐	๐	๐	๓	๐	๐	๙๒.๒๕
พื้นที่รวม	๕,๗๖๐.๒๕	๕,๒๓๕	๐	๐	๐	๑๔	๐	๖	๕,๒๕๕

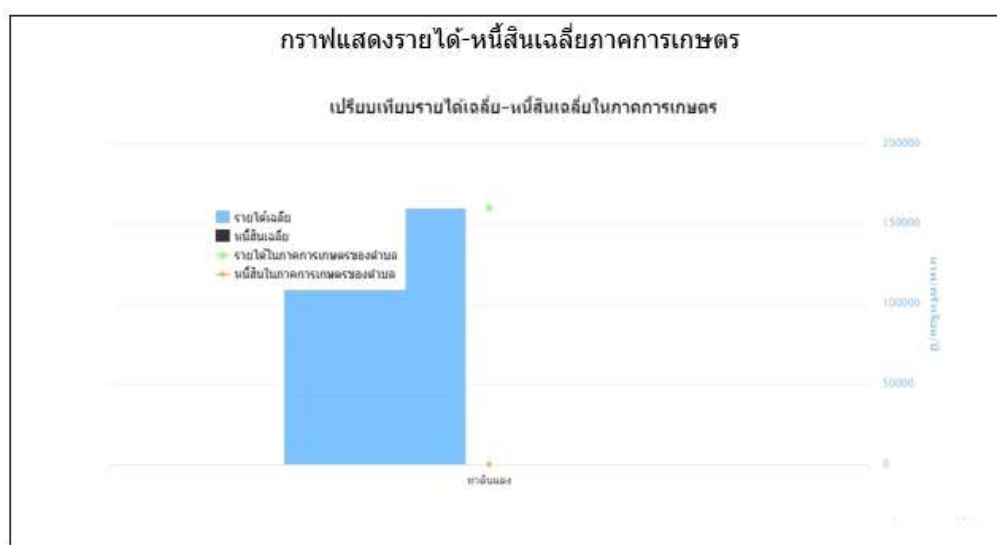
ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอฟักไผ่, พ.ศ. ๒๕๖๘

๒) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

เกษตรกรตำบลท่าดินแดง มีรายได้ในครัวเรือนระหว่าง ๑๐๐,๐๐๑-๕๐๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๓๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๙๔ รองลงมา คือ มีรายได้ระหว่าง ๕๐,๐๐๑-๑๐๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘๘ และมีรายได้ระหว่าง ๒๐,๐๐๑-๕๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๙๔ ตามลำดับ เกษตรกรตำบลท่าดินแดงมีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน ๑๗๒,๗๑๔.๐๖ บาทต่อปี โดยเกษตรกรหมู่บ้านที่มีรายได้เฉลี่ยสูงสุด คือ หมู่ที่ ๑ มีรายได้เฉลี่ย ๒๒๕,๗๖๙.๒๓ บาทต่อปี รองลงมา คือ หมู่ที่ ๑ มีรายได้เฉลี่ย ๒๒๑,๕๐๐.๐๐ บาทต่อปี และหมู่ที่ ๔ มีรายได้เฉลี่ย ๙๐,๘๕๗.๑๔ บาทต่อปี สำหรับหมู่ที่ไม่มีข้อมูลรายได้ คือ หมู่ที่ ๗ เนื่องจากเป็นเกษตรกรนอกพื้นที่

๓) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

เกษตรกรตำบลท่าดินแดง มีหนี้สินในครัวเรือนมากกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๑ บาท จำนวน ๒๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๑๙ รองลงมา คือ มีหนี้สินระหว่าง ระหว่าง ๑๐๐,๐๐๑-๕๐๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘๘ และมีหนี้สิน ระหว่าง ๒๐,๐๐๑-๕๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑๙ ตามลำดับ เกษตรกรตำบลท่าดินแดง มีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน ๑๔๒,๑๒๕.๐๐ บาทต่อปี โดยเกษตรกรหมู่บ้านที่มีหนี้สินเฉลี่ยสูงสุด คือ หมู่ที่ ๑ มีหนี้สินเฉลี่ย ๓๒๕,๐๐๐.๐๐ บาทต่อปี รองลงมา คือ หมู่ที่ ๔ มีหนี้สินเฉลี่ย ๒๗๗,๑๔๒.๘๖ บาทต่อปี และหมู่ที่ ๓ มีหนี้สินเฉลี่ย ๑๖๘,๗๕๐.๐๐ บาทต่อปี สำหรับหมู่ที่มีหนี้สินต่ำสุด คือ หมู่ที่ ๒ มีรายได้เฉลี่ย ๕๗,๘๕๗.๑๔ บาทต่อปี และสำหรับหมู่ที่ไม่มีข้อมูลรายได้ คือ หมู่ที่ ๗ เนื่องจาก เป็นเกษตรกรนอกพื้นที่



ภาพที่ ๙ แสดงรายได้-หนี้สินเฉลี่ยภาคการเกษตร ตำบลท่าดินแดง อำเภอฟักไผ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ปี ๒๕๖๔ (ตัดยอด ๓๐ เม.ย.๖๕)

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา/ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (Gross Provincial Product : GPP) เท่ากับ ๔๒๘,๕๔๘ ล้านบาท มีอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมแบบปริมาณลูกโซ่ พ.ศ.๒๕๖๔ ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๗.๕ ซึ่งสูงกว่าอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวม แบบปริมาณลูกโซ่ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของประเทศที่ขยายตัวร้อยละ ๑.๔๙ และมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภาคเกษตร ณ ราคาประจำปี เท่ากับ ๙,๕๔๑ ล้านบาท และมีอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรลดลง เท่ากับ ๗.๙๒ โดยมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรเพียงร้อยละ ๒.๒๓ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดทั้งหมด

ตารางที่ ๗ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

รายการ	(ล้านบาท)	ร้อยละ
ภาคเกษตร	๙,๕๔๑	๒.๒๓
ภาคบริการ	๑๒๖,๒๕๐	๒๙.๔๖
ภาคอุตสาหกรรม	๒๙๒,๗๕๘	๖๘.๓๑
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๔๒๘,๕๔๘	
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	๔๖๘,๕๗๙	

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๖

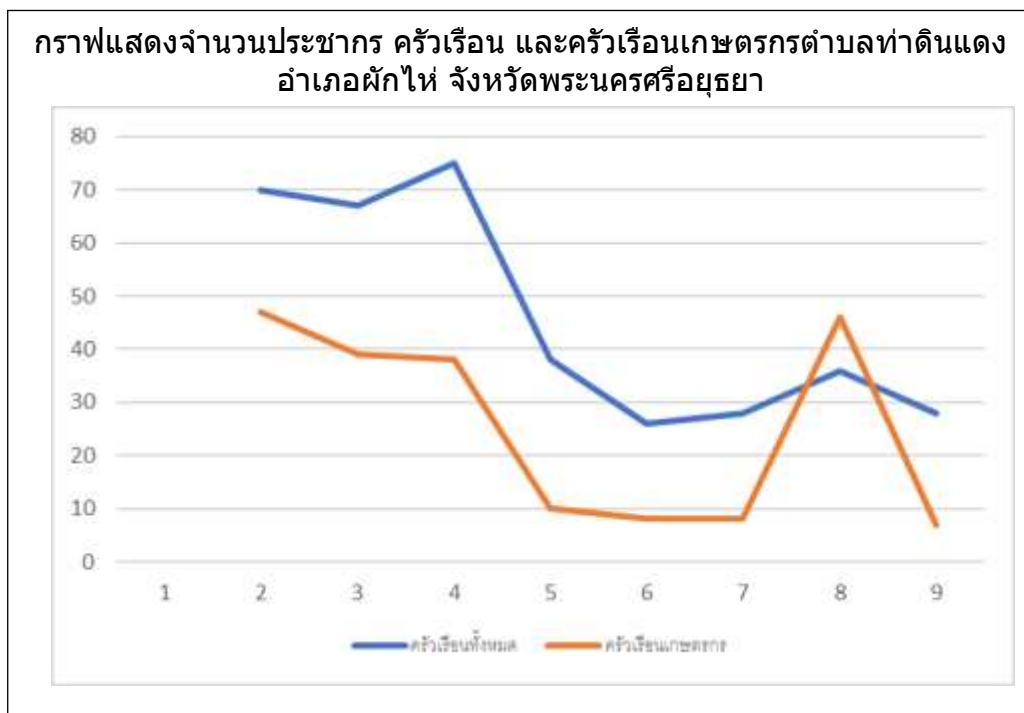
๖.๓ จำนวนครัวเรือน

อำเภอผักไห่ มีประชากรทั้งสิ้น ๒๒,๐๕๗ คน จำนวนครัวเรือน ๗,๔๑๘ ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย ๑๐,๖๑๘ คน หญิง ๑๑,๔๓๙ คน ประชากรส่วนใหญ่ของอำเภอนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นตำบลดังนี้

ตารางที่ ๘ ตารางแสดงจำนวนประชากรในตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่

ที่	หมู่	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนเกษตรกร
๑	๑	๗๐	๔๗
๒	๒	๖๗	๓๙
๓	๓	๗๕	๓๘
๔	๔	๓๘	๑๐
๕	๕	๒๖	๘
๖	๖	๒๘	๘
๗	๗	๓๖	๔๖
๘	๘	๒๘	๗
รวม		๓๖๘	๒๐๓

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอผักไห่, พ.ศ. ๒๕๖๘



ภาพที่ ๑๐ แสดงจำนวนประชากร ครั้วเรือน และครั้วเรือนเกษตรกรตำบลท่าดินแดง อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : กรมการปกครอง, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๖.๔ การศึกษา

ตำบลท่าดินแดง มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น ๑ แห่ง แยกออกเป็น

- ๑) โรงเรียนอนุบาล จำนวน ๐ แห่ง
- ๒) โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ๑ แห่ง คือ
 - ๒.๑) โรงเรียนวัดท่าดินแดง
- ๓) โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๐ แห่ง
- ๔.) โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน ๐ แห่ง

๖.๕ การสาธารณสุข

๑.๑ สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย

๑.๑.๑ สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

- ๑) โรงพยาบาลชุมชน ขนาด ๐ เตียง ๐ แห่ง
- ๒) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ๐ แห่ง
- ๓) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล ๑ แห่ง

๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย

- ๑.๒.๑ คลินิกแพทย์ ๐ แห่ง
- ๑.๒.๒ คลินิกพยาบาล ๐ แห่ง
- ๑.๒.๓ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน ๐ แห่ง
- ๑.๒.๔ ร้านขายยาแผนโบราณ ๐ แห่ง

๑.๓ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

๑.๓.๑ แพทย์ จำนวน ๐ คน

๑.๓.๒ ทันตแพทย์ จำนวน ๐ คน

๑.๓.๓ เภสัชกร จำนวน ๐ คน

๑.๓.๔ พยาบาล จำนวน ๐ คน

๑.๓.๕ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน ๓ คน

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

ตำบลท่าดินแดง ประชากรในพื้นที่นับถือศาสนาพุทธ

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

วัฒนธรรมประเพณีในตำบลท่าดินแดง มีดังนี้

- ประเพณีวันขึ้นปีใหม่ เดือน มกราคม
- ประเพณีวันสงกรานต์ เดือน เมษายน
- ประเพณีลอยกระทง เดือน ตุลาคม พฤศจิกายน
- ประเพณีวันเข้าพรรษา เดือน กรกฎาคม ออกพรรษา เดือน ตุลาคม

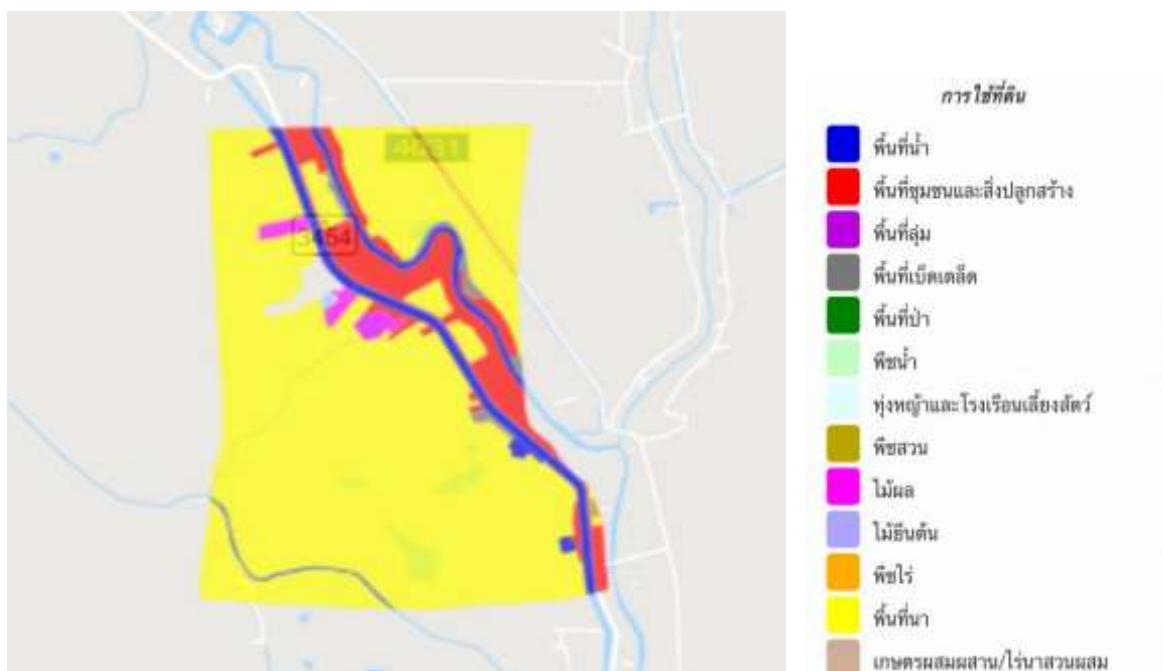
๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบลท่าดินแดง มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นา จำนวน ๔,๒๒๖.๖๑ ไร่ ร้อยละ ๘๒.๒๔ รองลงมา คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๔๓๘.๕๖ ไร่ ร้อยละ ๑๐.๐๔ และพื้นที่น้ำ จำนวน ๒๔๐.๐๙ ไร่ ร้อยละ ๕.๕๐

ตารางที่ ๙ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

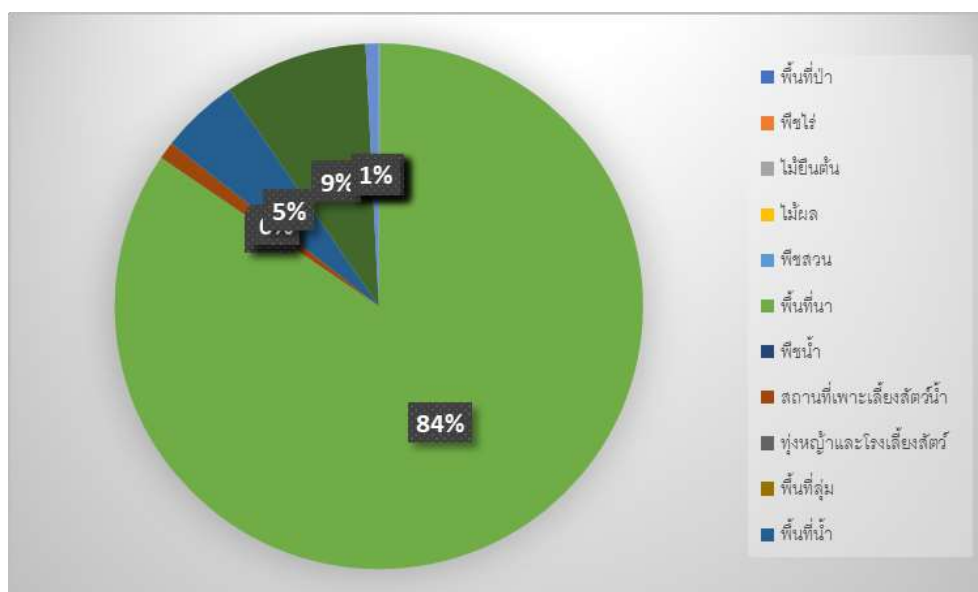
ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๐.๐๐	๐.๐๐
พืชไร่	๐.๐๐	๐.๐๐
ไม้ยืนต้น	๐.๐๐	๐.๐๐
ไม้ผล	๐.๐๐	๐.๐๐
พืชสวน	๓.๗๐	๐.๐๘
พื้นที่นา	๔,๒๒๖.๖๑	๘๒.๒๔
พื้นที่น้ำ	๐.๐๐	๐.๐๐
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๕๓.๔๓	๑.๒๒
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๐.๐๐	๐.๐๐
พื้นที่ลุ่ม	๐.๐๐	๐.๐๐
พื้นที่น้ำ	๒๔๐.๐๙	๕.๕๐
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๔๓๘.๕๖	๑๐.๐๔
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๔๐.๔๐	๐.๙๒

แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๑๑ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

กราฟวงกลมแสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๑๒ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๘ ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

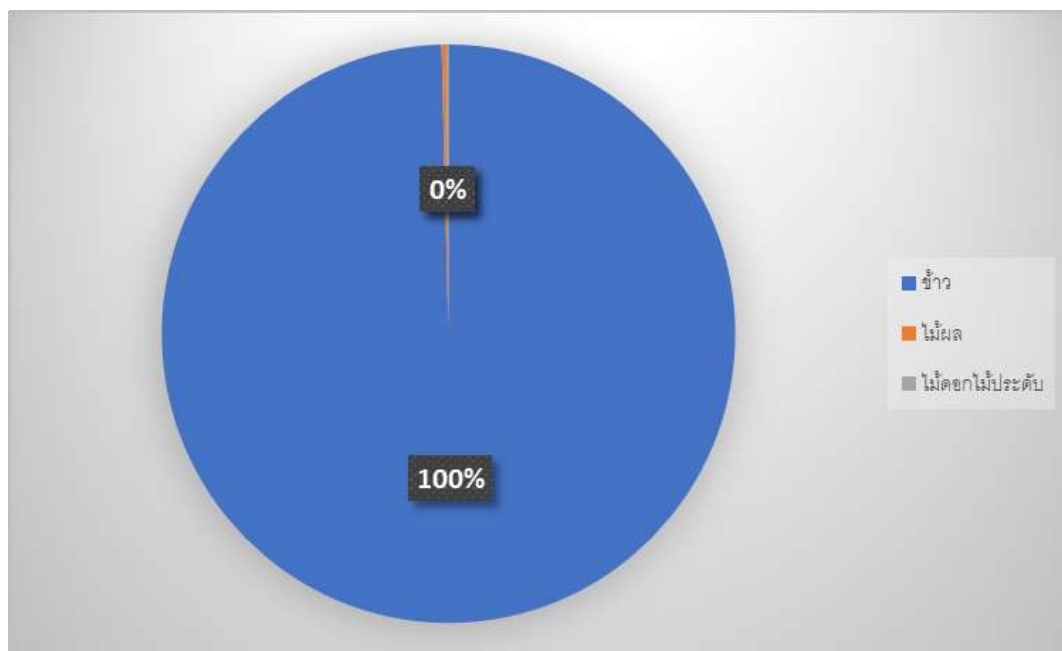
ตำบลท่าดินแดง พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าว มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน ๕,๒๓๕ ไร่ รองลงมา คือ ไม้ประดับ มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๑๔ ไร่ และ ไม้ผล มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๖ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา											
		ข้าว	อ้อย โรงงาน	มัน สำปะ หลัง	ข้าวโพ ด เลี้ยง สัตว์	สับปะ รด	ผัก	หญ้า เลี้ยง สัตว์	ยางพ ารา	ปาล์ ม น้ำมัน	ไม้ผล	ไม้ ดอกไม้ ประดับ	รวมทั้งหมด
๑	๑,๓๑๒.๐๐	๙๘๒.๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๐	๐	๙๘๒.๐๐
๒	๑,๑๘๖.๐๐	๘๖๑.๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๘	๔	๘๗๓.๐๐
๓	๑,๓๔๑.๕๐	๑,๐๑๑.๕๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๑	๒	๑๐๑๔.๕๐
๔	๖๒๕.๒๕	๒๙๕.๒๕	-	-	-	-	-	-	-	-	๐	๐	๒๙๕.๒๕
๕	๕๐๖.๕๐	๑๕๖.๕๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๑	๐	๑๕๗.๕๐
๖	๔๙๓.๕๐	๑๕๘.๕๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๑	๐	๑๕๙.๕๐
๗	๒,๘๐๐.๐๐	๑,๖๘๑.๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	๐	๐	๑,๖๘๑.๐๐
๘	๖๑๐.๒๕	๘๙.๒๕	-	-	-	-	-	-	-	-	๓	๐	๙๒.๒๕
รวม	๘,๘๗๕	๕,๒๓๕	-	-	-	-	-	-	-	-	๑๔	๖	๕,๒๕๕

ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่, พ.ศ. ๒๕๖๘

กราฟวงกลมแสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่



ภาพที่ ๑๓ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๙ องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

ตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑๑ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
	ไม่มี					

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอผักไห่, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๒ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	-
เครื่องดื่ม	-
ผ้า เครื่องแต่งกาย	-
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	-
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	-
รวม	-

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอผักไห่, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๓ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอำเภอผักไห่

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
ไม่มี					

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๔ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดท่าดินแดง	-	๒	ท่าดินแดง	๑๔	-
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรไม้ประดับท่าดินแดง	-	๒	ท่าดินแดง	๑๑	นายธเนศ กรอบทอง
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรขนมไทยท่าดินแดง	-	๒	ท่าดินแดง	๑๑	นางสำราญ เมฆย้อย

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๕ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
ไม่มี					

ที่มา: สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, พ.ศ. ๒๕๖๘

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลท่าดินแดง

๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑) ครุฑเรือนเกษตรกร

ตำบลท่าดินแดง มีครุฑเรือนเกษตรกร จำนวน ๙๑ ครุฑเรือน โดยมีหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร อายุ ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๕ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๔๗ รองลงมาอายุระหว่าง อายุ ๔๖ - ๕๕ ปี จำนวน ๑๙ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘๘ และอายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๑๘ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๗๘ ตามลำดับ

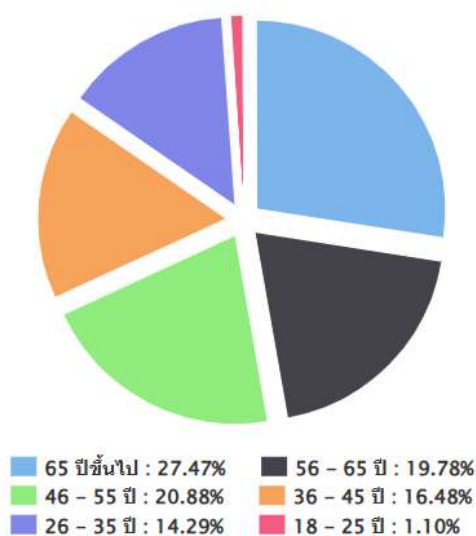
ตารางที่ ๑ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ช่วงอายุ (ปี)	ครุฑเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๒๕	๒๗.๔๗
๕๖ - ๖๕ ปี	๑๘	๑๙.๗๘
๔๖ - ๕๕ ปี	๑๙	๒๐.๘๘
๓๖ - ๔๕ ปี	๑๕	๑๖.๔๘
๒๖ - ๓๕ ปี	๑๓	๑๔.๒๙
๑๘ - ๒๕ ปี	๑	๑.๑๐
รวม	๙๑	๑๐๐.๐๐

ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗

สืบค้นจาก : http://www.aiu.doe.go.th/bi_report/bi_report๑/ , พ.ศ. ๒๕๖๗

หัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร จำแนกช่วงอายุ



ภาพที่ ๑ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตำบลท่าดินแดง มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่ เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จำนวน ๗๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๘๑ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๑๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๑๙

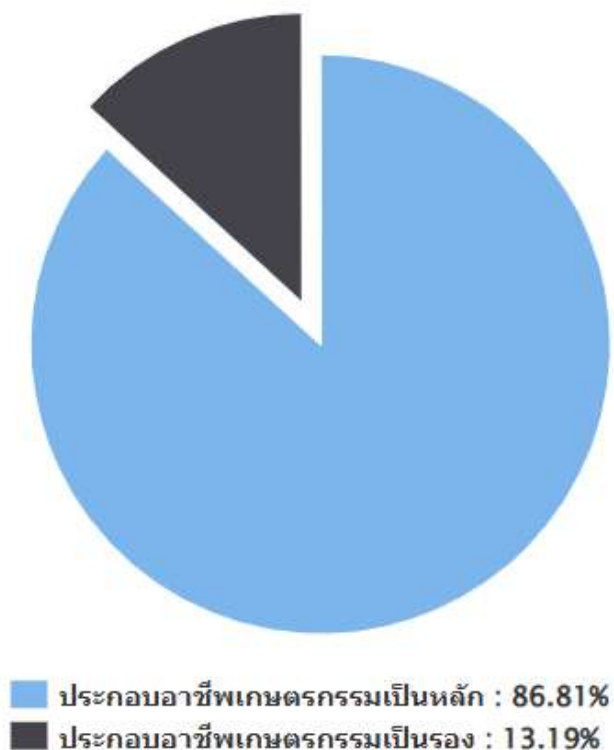
ตารางที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลท่าดินแดง อำเภอฝักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๗๙.๐๐	๘๖.๘๑
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๑๒.๐๐	๑๓.๑๙

ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗

สืบค้นจาก : http://www.aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/ , พ.ศ.๒๕๖๗

ลักษณะการประกอบอาชีพ



ภาพที่ ๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลท่าดินแดง อำเภอฝักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ ส่วนใหญ่เกษตรกรเช่าที่ดิน จำนวน ๑๓๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๓๗ รองลงมาคือเกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๓๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๔๕ และ อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๑๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗.๑๗ ตามลำดับ

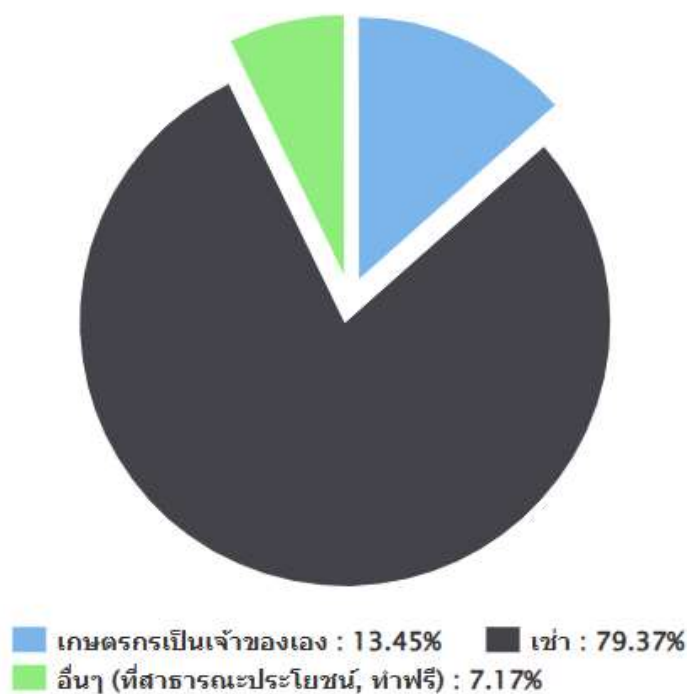
ตารางที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๓๐.๐๐	๑๓.๔๕
เช่า	๑๓๗.๐๐	๗๙.๓๗
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๑๖.๐๐	๗.๑๗

ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗

สืบค้นจาก : http://www.aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/ พ.ศ.๒๕๖๗

ลักษณะการถือครองที่ดิน



ภาพที่ ๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรตำบลท่าดินแดง มีการถือครองที่ดินแบบโฉนด/น.ส.ทุกประเภทสิทธิ์ จำนวน ๓๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งตำบลท่าดินแดง ไม่มีเกษตรกรที่ถือครองที่ดิน แบบ ส.ป.ก. ทุกประเภท ไม่มีเกษตรกรที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ดิน และไม่มีเกษตรกรที่มีเอกสารสิทธิ์ประเภทอื่น ๆ

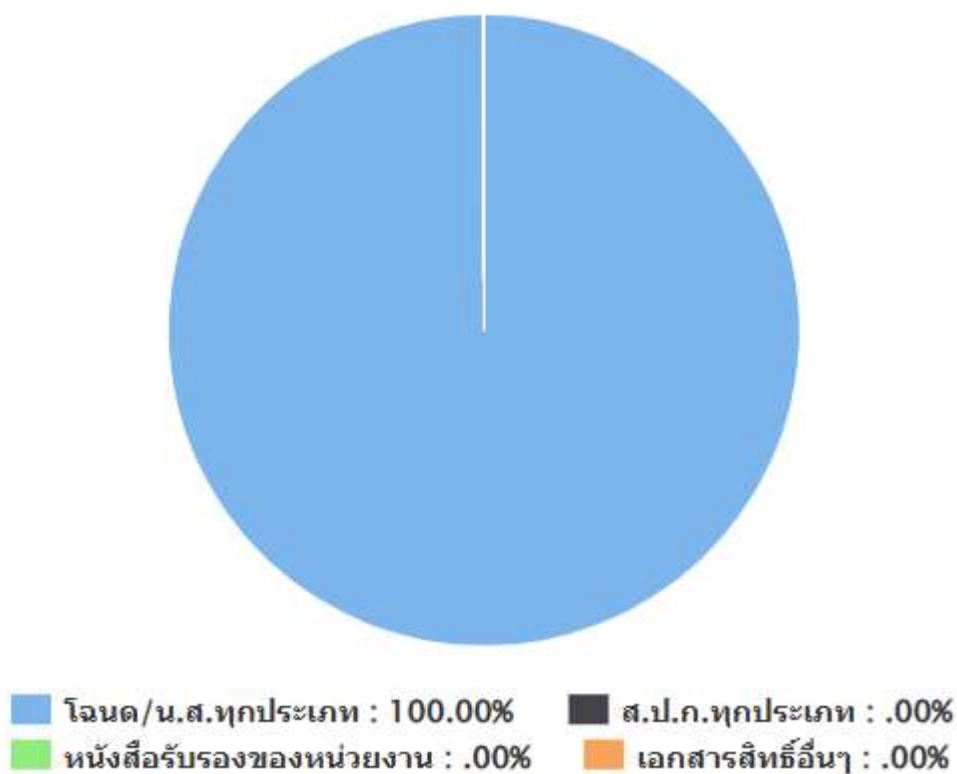
ตารางที่ ๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๓๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๓๐.๐๐

ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗

สืบค้นจาก : http://www.aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/ พ.ศ.๒๕๖๗

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)



ภาพที่ ๔ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒) องค์การและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลท่าดินแดง มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๑ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๑๑ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๑๓ ราย วิสาหกิจชุมชน ๑ แห่ง สมาชิก ๗ ราย ไม่มีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
๑	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๒	๑	๑๑	๑	๑๑	๑	๑๓	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๓	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๔	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๕	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๖	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๗	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
๘	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๗	๐	๐	๐	๐
รวม	๑	๑๑	๑	๑๑	๑	๑๓	๑	๗	๐	๐	๐	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่, พ.ศ. ๒๕๖๗

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ มีแหล่งเรียนรู้ บริการด้านการเกษตร ดังนี้ มีศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑ ศูนย์ ไม่มีศูนย์เครือข่ายการเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.เครือข่าย) ไม่มีศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ไม่มีศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ไม่มีศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง และไม่มีศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏูป	
ท่าดินแดง	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐
รวม	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่, พ.ศ. ๒๕๖๗

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลท่าดินแดง มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๐ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๘ ราย และหมอดินอาสา ๒ ราย อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๒ หน้าที่

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ พระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบุญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตรกร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
๑	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐
๒	๐	๐	๐	๐	๑	๑	๐	๐	๐
๓	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐
๔	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐
๕	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐
๖	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐
๗	๐	๐	๐	๐	๑	๑	๐	๐	๐
๘	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐	๐
รวม	๐	๐	๐	๐	๒	๘	๐	๐	๐

ที่มา : <https://asa-center.doae.go.th/report-๓>, พ.ศ. ๒๕๖๖

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

ตำบลท่าดินแดง ไม่มีมีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตำบลท่าดินแดง ไม่มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

ตำบลท่าดินแดง ทรัพยากรดินส่วนใหญ่เป็นดินในที่ราบลุ่ม เนื้อที่ ๓,๘๒๐.๑๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๗๐ รองลงมาคือ ดินในพื้นที่ตอนในเขตดินแห้ง เนื้อที่ ๕๔๕.๕๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓๘ และเป็นพื้นที่เบ็ดเตล็ด เนื้อที่ ๔๐.๔๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๒

ตารางที่ ๘ แสดงทรัพยากรดินตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๐.๐๐	๐.๐๐
ดินในพื้นที่ตอนในเขตดินแห้ง	๕๔๕.๕๔	๑๒.๓๘
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๔๐.๔๐	๐.๙๒
กลุ่มชุดดินผสม	๐.๐๐	๐.๐๐
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๓,๘๒๐.๑๐	๘๖.๗๐

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/> (ทรัพยากรดิน), ๒๕๖๗

แหล่งข้อมูล : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๕๘



ภาพที่ ๕ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา: agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ.๒๕๖๗)

๒) ทรัพยากรน้ำ

ตำบลท่าดินแดง เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก นอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อนบาดาลตำบลท่าดินแดง อำเภอดักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งสิ้น จำนวน ๒ บ่อ แยกรายละเอียดดังนี้

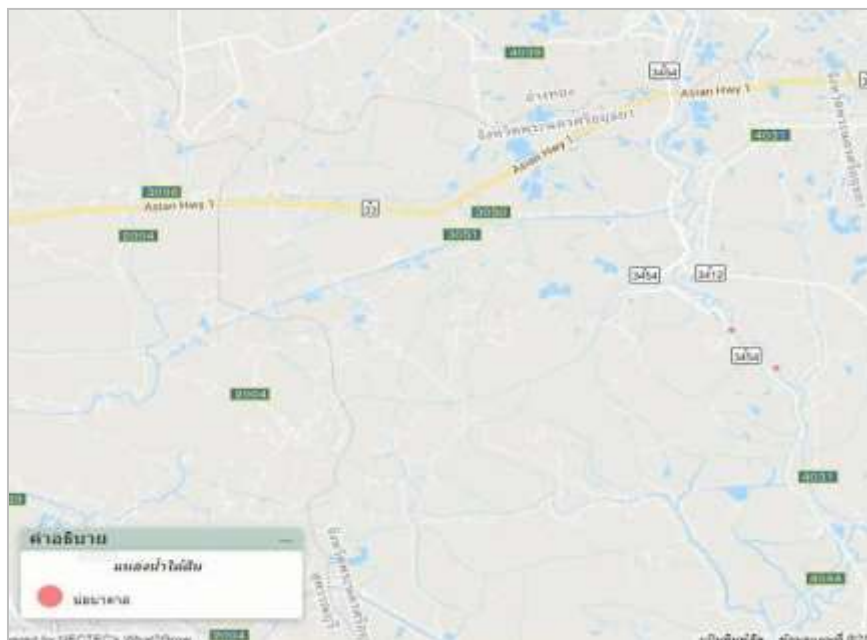
หมู่ที่ ๑	จำนวน๐..... บ่อ
หมู่ที่ ๒	จำนวน๐..... บ่อ
หมู่ที่ ๓	จำนวน๑..... บ่อ
หมู่ที่ ๔	จำนวน๐..... บ่อ
หมู่ที่ ๕	จำนวน๐..... บ่อ
หมู่ที่ ๖	จำนวน๑..... บ่อ
หมู่ที่ ๗	จำนวน๐..... บ่อ
หมู่ที่ ๘	จำนวน๐..... บ่อ

แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลท่าดินแดง อำเภอดักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๖ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลท่าดินแดง อำเภอดักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา: agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ.๒๕๖๗)

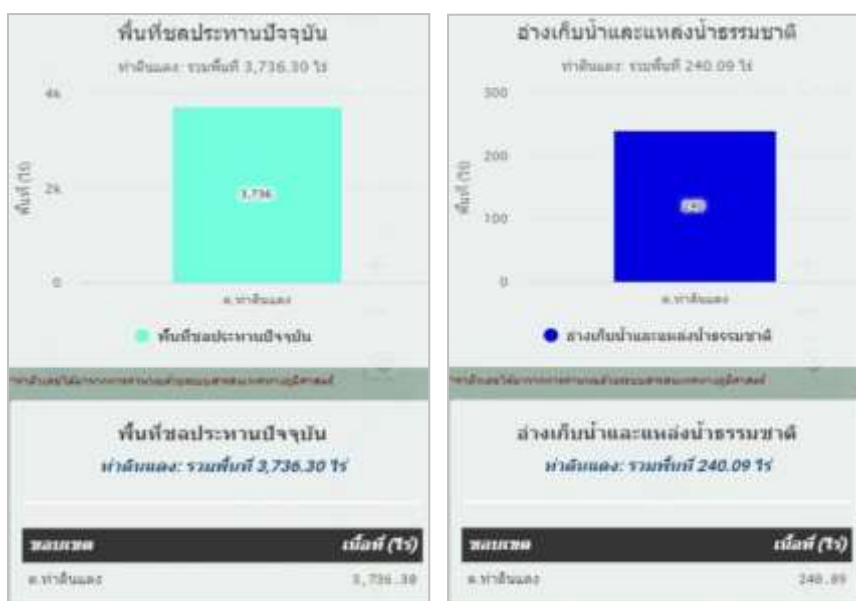
แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน ตำบลท่าดินแดง อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๗ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลท่าดินแดง อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา: agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ.๒๕๖๗)

-แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน ตำบลท่าดินแดง มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๐ แห่ง โครงการชลประทานขนาดเล็ก จำนวน ๐ แห่ง โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน ๐ แห่ง โครงการชลประทานใหญ่ จำนวน ๑ แห่ง และ แหล่งน้ำจากสำนักงานปฎิรูปที่ดิน จำนวน ๐ แห่ง

แผนภูมิแสดงแหล่งน้ำผิวดิน ตำบลท่าดินแดง อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๘ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลท่าดินแดง อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา: agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ.๒๕๖๗)

แผนที่แสดงแหล่งน้ำผิวดิน ตำบลท่าดินแดง อำเภอดมัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๙ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลท่าดินแดง อำเภอดมัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา: agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ.๒๕๖๗)

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่คำว่า ไม่มี)

ตำบลท่าดินแดง อำเภอดมัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่มีสินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้า : ข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลท่าดินแดง มีพื้นที่ที่มีเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน ๔,๔๓๑.๑๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๓,๕๙๒.๓๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๐๗ และพื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๖๒๓.๘๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๐๗ และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม ๒๑๔.๙๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔.๘๖

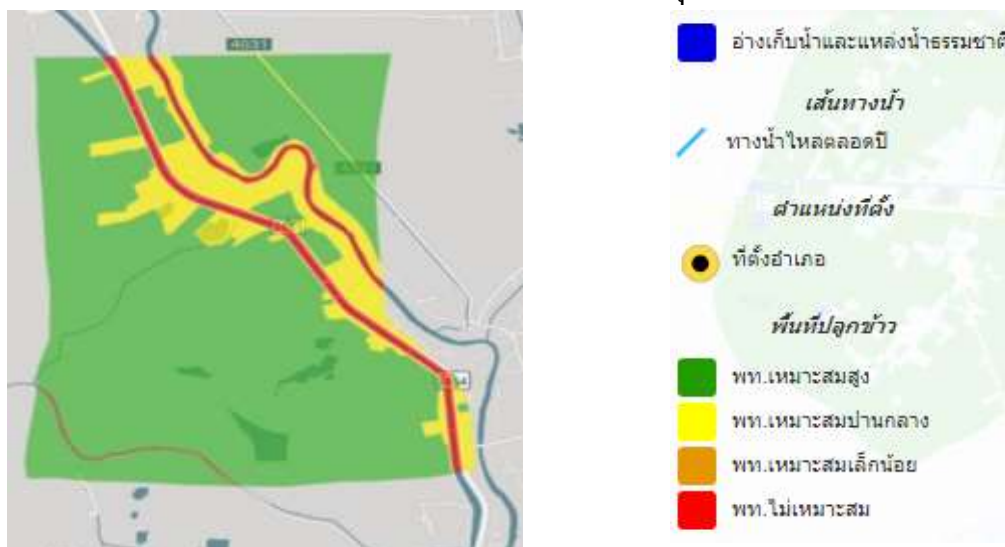
ตารางที่ ๙ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลท่าดินแดง อำเภอดมัย

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก ๔,๔๓๑.๑๖ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ท่าดินแดง	๓,๕๙๒.๓๖	๖๒๓.๘๑	๐.๐๐	๒๑๔.๙๙	๔,๔๓๑.๑๖

ที่มา : agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ.๒๕๖๗

แหล่งข้อมูล : ข้อมูลการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๑)

แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับการปลูกข้าว
ตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๑๐ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับการปลูกข้าว ตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่
(ที่มา: agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ.๒๕๖๗)

กราฟแสดงความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ตำบลท่าดินแดง
อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๑๑ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่
(ที่มา: agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ.๒๕๖๗)

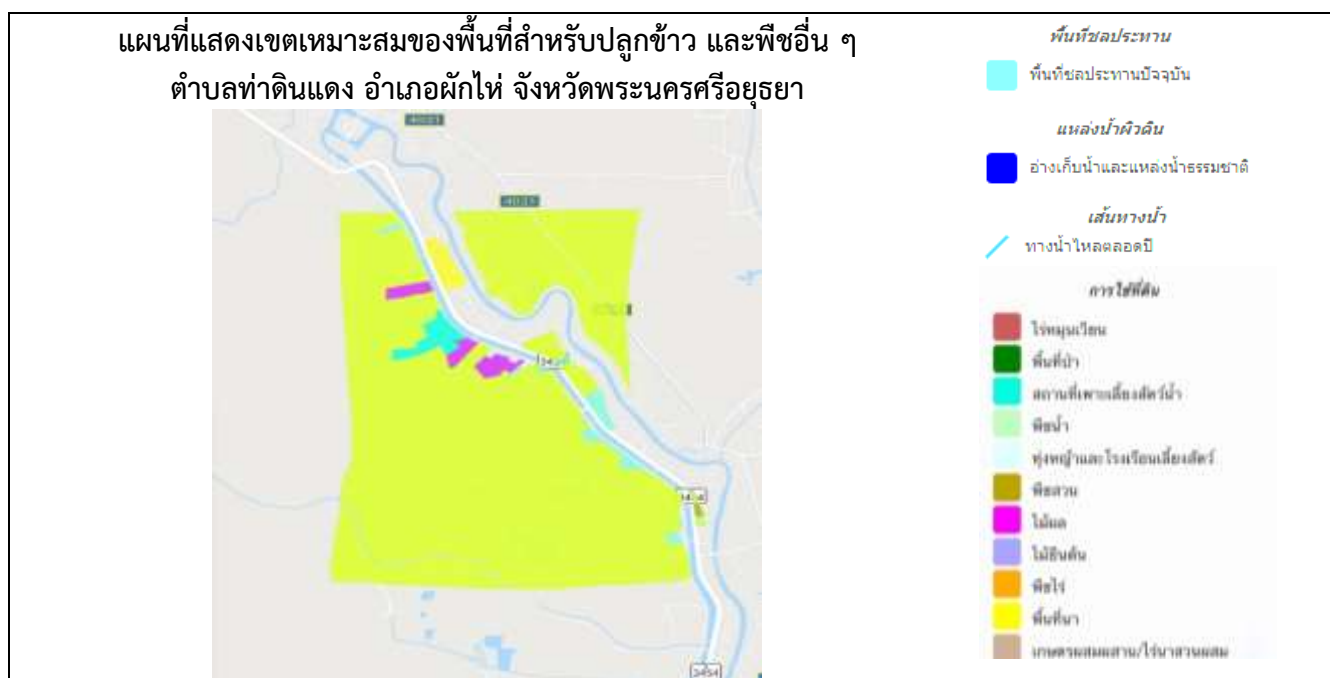
(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๕,๒๓๕.๐๐ ไร่ โดยหมู่ที่มีพื้นที่ปลูกข้าวมากที่สุด คือ หมู่ที่ ๗ จำนวน ๑,๖๘๑.๐๐ ไร่ รองลงมา คือ หมู่ที่ ๓ จำนวน ๑,๐๑๑.๕๐ ไร่ จำนวน และหมู่ที่ ๑ จำนวน ๘๘๒.๐๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๐ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตำบลท่าดินแดง อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	หมู่ที่	พื้นที่ปลูกข้าว (ไร่)
๑	๑	๘๘๒.๐๐
๒	๒	๘๖๑.๐๐
๓	๓	๑,๐๑๑.๕๐
๔	๔	๒๙๕.๒๕
๕	๕	๑๕๖.๕๐
๖	๖	๑๕๘.๕๐
๗	๗	๑,๖๘๑.๐๐
๘	๘	๘๙.๒๕
	รวม	๕,๒๓๕.๐๐

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอดำรงวิทยะ พ.ศ. ๒๕๖๖



ภาพที่ ๑๒ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลท่าดินแดง อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา: agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ.๒๕๖๗)

(๓) พื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลท่าดินแดง มีพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๓,๕๙๒ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๓,๕๙๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๐๗ เปอร์เซ็น พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๖๒๓.๘๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๐๗ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๐.๐๐ ไร่ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๑๔.๙๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔.๘๖

ตารางที่ ๑๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลท่าดินแดง อำเภอดำรงวิทยะ

หมู่ที่	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก ๔,๔๓๑.๑๖ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมตำบลท่าดินแดง	๓,๕๙๒.๓๖	๖๒๓.๘๑	๐.๐๐	๒๑๔.๙๙	๔,๔๓๑.๑๖

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๖

แหล่งข้อมูล : ข้อมูลการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน (๒๕๖๓)



ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลท่าดินแดง อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ที่มา : agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลท่าดินแดง มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๕,๒๓๕.๐๐ ไร่ ๑๘๒ ครัวเรือน โดยหมู่บ้านที่มีพื้นที่ปลูกมากที่สุด คือ หมู่ที่ ๗ จำนวน ๑,๖๘๑.๐๐ ไร่ จำนวน ๔๓ ครัวเรือน รองลงมา คือ หมู่ที่ ๓ จำนวน ๑,๐๑๑.๕๐ ไร่ จำนวน ๓๕ ครัวเรือน และหมู่ที่ ๑ จำนวน ๙๘๒.๐๐ ไร่ ๔๑ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่(ตัน)
๑	๔๑	๙๘๒.๐๐	๙๘๒.๐๐	๙๔๗.๐๐	๐.๙๗
๒	๓๔	๘๖๑.๐๐	๘๖๑.๐๐	๗๗๙.๙๕	๐.๙๕
๓	๓๕	๑,๐๑๑.๕๐	๑,๐๑๑.๕๐	๙๗๐.๙๗	๐.๙๗
๔	๑๐	๒๙๕.๒๕	๒๙๕.๒๕	๒๘๐.๔๙	๐.๙๕
๕	๘	๑๕๖.๕๐	๑๕๖.๕๐	๑๕๑.๘๐	๐.๙๖
๖	๖	๑๕๘.๕๐	๑๕๘.๕๐	๑๔๑.๐๗	๐.๙๕
๗	๔๓	๑,๖๘๑.๐๐	๑,๖๘๑.๐๐	๑๕๖๘.๔๕	๐.๙๕
๘	๕	๘๙.๒๕	๘๙.๒๕	๘๐.๓๒	๐.๙๐
รวม	๑๘๒	๕,๒๓๕.๐๐	๕,๒๓๕.๐๐	๔,๙๒๐.๐๕	๐.๙๕

(ที่มา : http://farmer.doae.go.th/ecoplant/eco_report/report_rice_๖๒_fmddbd_ap/๑๔/๐๘//, พ.ศ. ๒๕๖๗)



ภาพที่ ๑๔ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี

เกษตรกรในพื้นที่ตำบลท่าดินแดง เลือกใช้เมล็ดพันธุ์ที่สมบูรณ์ มีความบริสุทธิ์ ตรงตามพันธุ์ไม่มีเมล็ดข้าวพันธุ์อื่น หรือเมล็ดวัชพืช เมล็ดที่มีโรคและแมลงทำลาย รวมทั้งสิ่งเจือปนอื่นๆ มาปนอยู่ เมล็ดมีความงอกดี เมล็ดพันธุ์ข้าวที่ใช้มีคุณภาพได้มาตรฐาน โดยจัดหาได้จากแหล่งที่น่าเชื่อถือจากหน่วยงานราชการ ได้แก่ ศูนย์วิจัยข้าว และศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว ของกรมการข้าว หรือจัดหาซื้อเมล็ดพันธุ์จากสหกรณ์การเกษตร ศูนย์ข้าวชุมชน และเอกชนผู้ประกอบการที่ได้รับการรับรองจากกรมการข้าว กรมวิชาการเกษตร หรือ หน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งเกษตรกรในพื้นที่เลือกใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว พันธุ์ กข๔๑ กข๔๗ และพิษณุโลก ๑

(๒) การเตรียมดิน

เป็นการเตรียมพื้นที่ให้เหมาะสำหรับการปลูกข้าว ซึ่งจะส่งผลดีต่อการเจริญเติบโตของข้าว โดยปรับสภาพดินให้เหมาะสมกับการงอกของเมล็ดข้าว การเจริญเติบโตของข้าว รวมถึงการช่วยควบคุมวัชพืช โรค แมลงศัตรูข้าวและสัตว์ศัตรูข้าวที่อาศัยอยู่ในดิน การเตรียมดินยังส่งผลให้ฟางข้าว ตอซังข้าวและวัชพืชถูกไถกลบลงไปในดินเป็นการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดิน นอกจากนี้ยังทำให้ธาตุอาหารพืชที่สะสมอยู่ในดินชั้นล่างกลับขึ้นมาอยู่บนผิวดิน วิธีการเตรียมดินเพื่อปลูกข้าว นั้น ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของดินและสภาพแวดล้อมในแปลงนาก่อนการปลูก โดยการ ไถตะ ไถแปร คราด และทำเทือก

(๓) การปลูก

การปลูกได้การหว่านข้าว โดยหว่านให้สม่ำเสมอทั่วแปลง ข้าวจะได้รับธาตุอาหาร แสงแดด และเจริญเติบโตสม่ำเสมอ ทำให้ผลผลิตสูง

(๔) ระบบการให้น้ำ

น้ำในนาหลังจากปลูกข้าวแล้ว ควรควบคุมระดับน้ำให้อยู่ประมาณ ๕ เซนติเมตร เพราะน้ำในระดับนี้ เพียงพอต่อความต้องการของต้นข้าว เพื่อควบคุมวัชพืชไม่ให้งอกมาแย่งปุ๋ย และยังสามารถละลายปุ๋ยที่เข้มข้นให้เจือจาง กระจายได้พอเหมาะไปทั่วแปลง แต่หากน้ำมีมากเกินไปจะทำให้ปุ๋ยเจือจาง ระบายไปกับน้ำเมื่อถูกแสงแดด และเมื่อต้นข้าวออกรวงได้แล้วประมาณ ๒ สัปดาห์ จะต้องไขน้ำออกจากรนา ให้หมด เพื่อทำให้เมล็ดแก่พร้อมที่จะเก็บเกี่ยวได้ใน ขณะที่ดินนานั้นแห้ง ทำให้สะดวกแก่การเข้าไปเก็บเกี่ยว การขาดน้ำในระยะการเจริญเติบโตของข้าว นอกจากจะทำให้ต้นข้าวไม่เจริญเติบโตแล้ว ยังทำให้ เกิดมีวัชพืชจำนวนมากด้วย

(๕) การดูแลรักษา

ในระหว่างการเจริญเติบโตของต้นข้าว ตั้งแต่การหว่านเมล็ด ต้นข้าวต้องการน้ำและปุ๋ย สำหรับการเจริญเติบโต ในระยะนี้ต้นข้าวอาจถูกโรคและแมลงศัตรูข้าวหลายชนิดเข้ามาทำลายต้นข้าว โดยทำให้ต้นข้าวแห้งตาย หรือผลผลิตต่ำและคุณภาพเมล็ดไม่ได้มาตรฐาน เพราะฉะนั้นนอกจากจะมีวิธีการปลูกที่ดี จะต้องมีการดูแลรักษาที่ดีอีกด้วย เกษตรกรจะหมั่นออกไปตรวจดูต้นข้าวที่ปลูกไว้เสมอ ๆ ในแปลงที่ปลูกข้าว จะต้องมีการกำจัดวัชพืช ใส่ปุ๋ย ฉีดฮอร์โมนพืช และใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันและกำจัดโรคแมลงศัตรูที่อาจเกิดระบาดขึ้นได้ ในแปลงข้าวจะต้องมีการใส่ปุ๋ย ให้น้ำเพียงพอกับความต้องการของต้นข้าวในแต่ละระยะการเจริญเติบโต และใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดโรคแมลงศัตรูข้าว

(๖) การใส่ปุ๋ย

เลือกใช้ปุ๋ยให้เหมาะสมให้เหมาะสมกับชนิดดิน โดยเกษตรกรจะใส่ปุ๋ย ๒ ครั้ง ใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๑ หรือใส่ปุ๋ยรองพื้น ใช้สูตร ๑๖-๒๐-๐ และใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๒ ใช้ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ ซึ่งปริมาณการใส่ปุ๋ยต่อไร่จะขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่ โดยไม่ใส่มากหรือน้อยจนเกินไป

(๗) การเก็บเกี่ยว

การเก็บเกี่ยวข้าวในระยะเวลาที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยเกษตรกรจะเก็บเกี่ยวข้าวในระยะพลับปลิง คือ ระยะการเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวที่นับจากวันที่ข้าวออกดอกไปแล้ว ๒๘-๓๐ วัน และเก็บเกี่ยวในสภาพที่นาแห้ง หรืออย่างน้อยก็ไม่มีน้ำขังในนา จะทำให้ได้ข้าวที่มีคุณภาพดี และสามารถใช้เป็นข้อต่อรองให้ขายได้ราคาที่สูงขึ้น

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

รถบรรทุกในการขนย้ายผลผลิตต้องสะอาด และเหมาะสมกับปริมาณผลผลิต ไม่ควรเป็นรถที่ใช้บรรทุกดิน สัตว์ มูลสัตว์ ปุ๋ยเคมี หรือสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช เพราะอาจมีการปนเปื้อน ยกเว้นจะทำความสะอาดอย่างเหมาะสม ก่อนนำมาบรรทุก นอกจากนี้กรณีมีการขนส่งผลผลิตในช่วงฤดูฝน ต้องมีผ้าใบคลุม เพื่อป้องกันผลผลิตได้รับความเสียหาย

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช

การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช โดยวิธีเขตกรรม ได้แก่ การปรับปรุงดิน น้ำ อากาศ แสงแดด สภาพแวดล้อม ให้มีความเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช การบำรุงให้พืชมีความสมบูรณ์อยู่เสมอ จะทำให้พืชมีความแข็งแรงทนทานต่อการเข้าทำลายของโรคและแมลงศัตรูพืชได้ การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช โดยชีววิธี ได้แก่ การใช้จุลินทรีย์ที่เป็นเชื้อโรคของศัตรูพืชเข้าทำลายศัตรูพืช และการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืชโดยการใช้พันธุ์ต้านทาน เลือกใช้เมล็ดพันธุ์ที่มีภูมิต้านทานต่อโรคและแมลงศัตรูพืชที่อาจเกิดการระบาดในพื้นที่

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวนาปี				←				←	→			
					△			▽	▽			
ข้าวนาปรัง	←	→									←	→
	△	▽										△

สัญลักษณ์

←→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ตารางที่ ๑๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว ในตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่, พ.ศ. ๒๕๖๓)

๕) ต้นทุนการผลิต

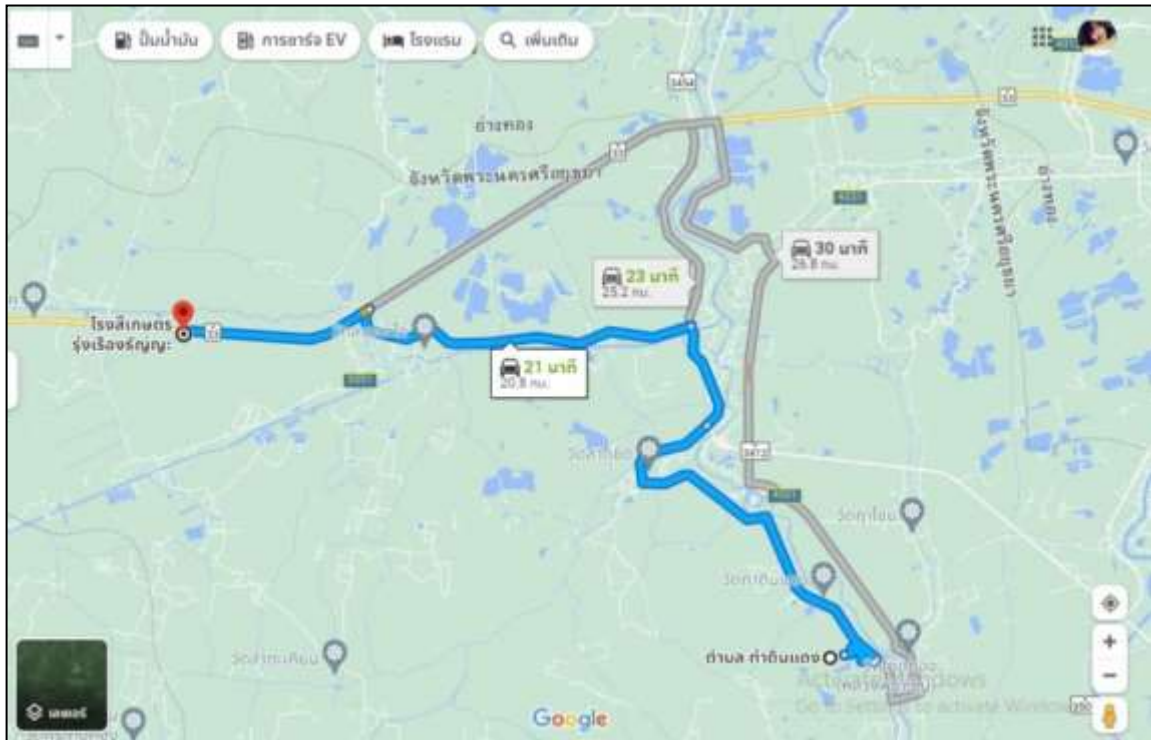
ตำบลท่าดินแดง มีต้นทุนการผลิตข้าว เฉลี่ย ๕,๖๘๕ บาท/ไร่ โดยพื้นที่ในเขตชลประทาน มีต้นทุนการผลิตข้าว เป็นเงิน ๕,๖๘๕ บาท/ไร่ และพื้นที่นอกเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิตข้าว เป็นเงิน ๕,๖๘๕ บาท/ไร่

ตารางที่ ๑๔ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๗ ตำบลท่าดินแดง อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รายการ	ในเขตชลประทาน		นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ	
	นาปี	นาปรัง	นาปี	นาปรัง		
ค่าเตรียมดิน	๔๕๐	๔๕๐	๔๕๐	๔๕๐		
ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว (อัตรา ๒๕ กก./ไร่, ราคา ๑๖ บ./กก.)	๔๒๕	๔๐๐	๔๒๕	๔๐๐		
ค่าจ้างหว่านข้าว	๖๐	๖๐	๖๐	๖๐		
ค่าสารกำจัดวัชพืช (คุมและฆ่าหญ้า)	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐		
ค่าจ้างฉีดสารกำจัดวัชพืช (คุมและฆ่าหญ้า)	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐		
ค่าปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๑ (สูตร ๑๖-๒๐-๐ อัตรา ๒๕ กก./ไร่, ราคา ๒๒ บ./กก.)	๕๕๐	๕๕๐	๕๕๐	๕๕๐		
ค่าปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๒ (สูตร ๔๖-๐-๐ อัตรา ๒๕ กก./ไร่, ราคา ๒๕ บ./กก.)	๖๒๕	๖๒๕	๖๒๕	๖๒๕		
ค่าปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๓ (สูตร..... อัตรา.....กก./ไร่, ราคา..... บ./กก.)	-	-	-	-		
ค่าจ้างใส่ปุ๋ยเคมี (จำนวน ๒ ครั้งๆ)	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐		
ค่าปุ๋ยอินทรีย์	-	-	-	-		
ค่าปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก	-	-	-	-		
ค่าจ้างใส่ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยคอก (จำนวน..... ครั้งๆ ละ.....บาท)	-	-	-	-		
ค่าสารบำรุงต่าง ๆ เช่น ฮอร์โมน น้ำหมัก ฯลฯ	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐		
ค่าจ้างใส่สารบำรุงต่าง ๆ (จำนวน ๑ครั้งๆ ละ ๖๐ บาท)	๖๐	๖๐	๖๐	๖๐		
ค่าสารเคมีป้องกันกำจัด โรคและแมลงศัตรูพืช	๕๕๐	๕๕๐	๕๕๐	๕๕๐		
ค่าจ้างฉีดสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช (จำนวน ๓ ครั้งๆ ละ ๖๐ บาท)	๑๘๐	๑๘๐	๑๘๐	๑๘๐		
ค่าสารชีวภัณฑ์/น้ำหมัก ป้องกันกำจัด โรคและแมลงศัตรูพืช	-	-	-	-		
ค่าจ้างฉีดสารชีวภัณฑ์/น้ำหมัก ป้องกันกำจัด โรคและแมลงศัตรูพืช	-	-	-	-		
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (ตลอดฤดูกาลผลิต)	๖๕๐	๖๕๐	๖๕๐	๖๕๐		
ค่าเก็บเกี่ยว	๔๕๐	๔๕๐	๔๕๐	๔๕๐		
ค่าขนส่งข้าวไปโรงสี	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐		
ค่าเช่านา (ต่อรอบการผลิต)	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐		
รวมต้นทุนการผลิต (บาท/ไร่)	๕,๖๘๕	๕,๖๘๕	๕,๖๘๕	๕,๖๘๕		
ผลผลิต (กก./ไร่)	๙๗๐	๙๐๐	๙๕๐	๙๐๐		
ราคาจำหน่าย (บาท/กก.)	๘.๐๐	๗.๗๐	๘.๐๐	๗.๘๐		
รายได้ (บาท/ไร่)	๗,๐๖๐	๖,๐๗๑	๖,๗๔๕	๖,๓๑๙		
กำไรสุทธิ (บาท/ไร่)	๒,๐๗๕	๑,๒๔๕	๑,๐๖๐	๐,๖๓๔		

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอดำรงวิทยะ, พ.ศ. ๒๕๖๗)

แผนที่แสดงเส้นทางจำหน่ายผลผลิต



ภาพที่ ๑๗ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว ตำบลท่าดินแดง อำเภอดมัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : <https://www.google.co.th/maps/dir/>, พ.ศ.๒๕๖๓)

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลท่าดินแดง มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านข้าว จำนวน ๖ ราย เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

๑ การลดต้นทุนการผลิตข้าว โดยการนำเอาเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาช่วยในการผลิตข้าว เช่น การตรวจวิเคราะห์ดิน เพื่อปรับปรุงดินก่อนการปลูกพืชทุกครั้ง น้ำหมักชีวภาพใช้เอง ลดการใช้ปุ๋ยเคมี

๒. การใช้สารชีวภัณฑ์ ทดแทนการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช เช่น เชื้อราไตรโคเดอร์มา และเชื้อบิวเวอร์เรีย เป็นต้น

๓. การใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว เมื่อได้เรียนรู้เรื่องลักษณะของพันธุ์ข้าวว่า การใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวข้าหลายๆ ครั้ง จะทำให้พันธุ์ข้าวอ่อนแอและกลายพันธุ์ได้ จึงได้หันมาใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวจากแหล่งที่เชื่อถือได้ เช่น ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว หรือศูนย์ส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี เพราะการใช้เมล็ดพันธุ์ที่ดีจะทำให้ได้พันธุ์ข้าวตรงตามสายพันธุ์ และมีความต้านทานต่อโรคและแมลง ทำให้ลดอัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ สามารถลดต้นทุนค่าเมล็ดพันธุ์ข้าวได้

๔. การจัดการเมล็ดพันธุ์ข้าวก่อนปลูก เช่น การคัดแยกเมล็ดลีบและสิ่งเจือปน การแช่เมล็ดพันธุ์ข้าวด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา การแช่และพักเมล็ดพันธุ์ก่อนนำไปหว่าน เป็นต้น

๕. การใช้เทคโนโลยีร่วมกับการผลิตข้าว ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเรื่องเทคโนโลยีการผลิตข้าว โดยการค้นคว้าข้อมูลจากแอปพลิเคชันต่างๆ จากสมาร์ตโฟน เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้และนำมาประยุกต์ใช้กับอาชีพการเกษตรของตนเอง อีกทั้งยังใช้การติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนเกษตรกรหรือเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานราชการต่างๆ

ตารางที่ ๑๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว ตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายอภิชาติ กรอบรูป	๓	ท่าดินแดง	ผักไห่	๒๕๖๒	ข้าว
๒	นายสมศักดิ์ มณีรัตน์	๓	ท่าดินแดง	ผักไห่	๒๕๖๓	ข้าว
๓	นายจำลอง กุฎีรัตน์	๖	ท่าดินแดง	ผักไห่	๒๕๖๓	ข้าว
๔	นางขวัญเรือน กุฎีรัตน์	๖	ท่าดินแดง	ผักไห่	๒๕๖๓	ข้าว
๕	นายอำนาจ หอมวัฒนา	๖	ท่าดินแดง	ผักไห่	๒๕๖๓	ข้าว
๖	นายสุรินทร์ เปล่งเพชร	๗	ท่าดินแดง	ผักไห่	๒๕๖๓	ข้าว
๗	นางนิตยา มณีนิล	๔	ท่าดินแดง	ผักไห่	๒๕๖๕	ข้าว
๘	นางสาวศิริพร ศิริวงษ์	๖	ท่าดินแดง	ผักไห่	๒๕๖๕	ข้าว

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๑.๔.๒ ชนิดสินค้า : ไม้ผล (มะม่วง)

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลท่าดินแดง มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผล ทั้งหมด จำนวน ๑๔ ไร่

(๒) พื้นที่ปลูกไม้ผล

ตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ไม้ผล จำนวน ๑๔ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ที่ ๒ จำนวน ๘ ไร่ รองลงมาคือหมู่ที่ ๓ จำนวน ๔ ไร่ และหมู่ที่ ๘ จำนวน ๒ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๖ แสดงพื้นที่ปลูกไม้ผล ตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	หมู่ที่	พื้นที่ปลูก ๑๔ (ไร่)
๑	๒	๘
๒	๓	๔
๓	๖	๒
๔	๘	๒
	รวม	๑๔

(ที่มา : http://farmer.doe.go.th/ecoplant/eco_report/report_rice_๖๒_fmddbd_ap/๑๔/๐๘//, พ.ศ. ๒๕๖๗)

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกไม้ผล ตำบลท่าดินแดง อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๑๘ แสดงพื้นที่ปลูกไม้ผล (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลท่าดินแดง อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. ๒๕๖๓)

(๓) พื้นที่ปลูกไม้ผล ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลท่าดินแดง มีพื้นที่ปลูกไม้ผล ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๑๔ ไร่

ตารางที่ ๑๗ แสดงพื้นที่ปลูกไม้ผล ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลท่าดินแดง อำเภอดำรงวิทยะ

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก ๑๔ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมตำบลท่าดินแดง	๑๔.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑๔.๐๐

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๓)

๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลท่าดินแดง มีพื้นที่การปลูกไม้ผล จำนวน ๑๔ ไร่ ๑๒ ไร่ ๑๒ ไร่ โดยพื้นที่ปลูกมาก หมู่ที่ ๒ จำนวน ๖ ไร่ จำนวน ๕ ไร่ ๑๒ ไร่ รองลงมาคือหมู่ที่ ๓ จำนวน ๔ ไร่ ๔ ไร่ ๑๒ ไร่ และหมู่ที่ ๘ จำนวน ๒ ไร่ ๒ ไร่ ๑๒ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๘ แสดงปริมาณการผลิตไม้ผล ตำบลท่าดินแดง อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๒	๕	๖	๖	๖	๑
๓	๔	๔	๔	๔	๑
๖	๑	๒	๒	๒	๑
๘	๒	๒	๒	๒	๑
รวม	๑๒	๑๔	๑๔	๑๔	

(ที่มา : http://farmer.doae.go.th/ecoplant/eco_report/report_rice_๖๒_fmddfbd_ap/๑๔/๐๘//, พ.ศ. ๒๕๖๓)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) การใช้พันธุ์ดี

การเลือกใช้พันธุ์ดี จะต้องเป็นกิ่งพันธุ์แท้ตรงตามพันธุ์ที่เราต้องการ ปัญหาเรื่องการซื้อ มะม่วงพันธุ์หนึ่งแล้วได้อีกพันธุ์หนึ่งไปแทนเป็นปัญหาที่พบเห็นได้ทุกยุคทุกสมัย โดยเฉพาะกิ่งพันธุ์ที่ออกมาขายกันใหม่ๆ ราคาแพงๆ หากซื้อไปแล้วเป็นพันธุ์ปลอมนอกจากจะเสียเงินเสียเวลาแล้วยังเข้าใจไปอีกนาน ในเรื่องนี้ผู้เขียนเคยมีประสบการณ์ในช่วงที่มะม่วงน้ำดอกไม้สีทองออกมาใหม่ๆ คนแห่กันปลูกกันมาก ปลูกไปได้ไม่นานมะม่วงที่ออกมากลับไม่เป็นพันธุ์น้ำดอกไม้สีทอง แต่เป็นมะม่วงน้ำดอกไม้เบอร์ ๔ แทน ดังนั้น ก่อนซื้อจะต้องซื้อจากแหล่งที่เชื่อถือได้

(๒) การเตรียมดิน

การเตรียมพื้นที่ปลูก การปลูกมะม่วงในพื้นที่ดอนจะต้องปรับพื้นที่ให้ค่อนข้างเรียบ เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน เก็บเศษไม้และก้อนหินออกให้หมด จากนั้นให้ไถดินตากไว้ประมาณ ๑-๒ สัปดาห์

การวัดระยะปลูก ก่อนอื่นจะต้องดูสภาพพื้นที่เป็นหลัก นักวิชาการหลายท่านต่างแนะนำให้วัดระยะแถวในแนวเหนือ-ใต้ หรือปลูกมะม่วงแบบขวางตะวันเพื่อให้ต้นมะม่วงได้รับแสงแดดอย่างทั่วถึงทุกต้น แต่บางครั้งสภาพพื้นที่ของเราไม่อำนวยก็สามารถดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ได้

(๓) การปลูก

การเตรียมหลุมปลูก หากเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ แนะนำให้ใช้เครื่องเจาะหลุมช่วยจะเป็นการประหยัดเวลาและช่วยประหยัดค่าแรงงานไปได้มาก เครื่องเจาะที่นิยมใช้โดยทั่วไป จะมีขนาดหลุมกว้าง ๕๐-๗๕ เซนติเมตร เจาะลึกลงไปประมาณ ๕๐ เซนติเมตร แต่หากเป็นการปลูกไว้ตามสวนหลังบ้าน แบบบ้านละ ๑-๒ ต้น ให้ใช้จอบขุดหลุมกว้าง, ยาวและลึก ๕๐ เซนติเมตร ก็พอ หลังขุดหลุมเสร็จให้หาปุ๋ยคอกเก่ามาผสมกับดินที่ขุดขึ้นมา ตันละ ๑-๒ บุงก็ พยายามใช้จอบผสมคลุกเคล้าดินกับปุ๋ยคอกให้เข้ากันดี เพราะหากผสมไม่ดีอาจมีปัญหาทำให้มะม่วงที่ปลูกใหม่ตายเพราะปุ๋ยคอกได้

ระยะปลูกที่เหมาะสมโดยทั่วไปแล้ว จะใช้ระยะระหว่างต้น ๖ เมตร และระหว่างแถว ๖ เมตร พื้นที่ ๑ ไร่ปลูกได้ ๔๕ ต้น แต่อาจมีเกษตรกรบางรายปรับระยะปลูกใหม่ให้ชิดกว่าเดิม เป็นระหว่างต้น ๕ เมตร และระหว่างแถว ๖ เมตร พื้นที่ ๑ ไร่ ปลูกได้ประมาณ ๕๒ ต้น ได้จำนวนต้นมะม่วงเพิ่มจากเดิม ๗ ต้น ต่อไร่ เหมาะสำหรับเกษตรกรที่มีพื้นที่น้อย แต่การปลูกแบบนี้ชาวสวนจะต้องควบคุมทรงต้นให้ดี

(๔) ระบบการให้น้ำ

๑. เมื่อเก็บเกี่ยวผลเสร็จแล้ว ควรจะใส่ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมีสูตรเสมอ และทุกครั้งที่ใส่ปุ๋ยต้องรดน้ำถ้าฝนไม่ตกหรือดินไม่มีความชื้นพอ และควรให้น้ำอย่างสม่ำเสมอกับมะม่วงในช่วงต้องการเร่งการเจริญเติบโตทางลำต้น กิ่งและใบ โดยให้น้ำตั้งแต่เก็บเกี่ยวผลเสร็จไปจนถึงเดือนกันยายน

๒. มะม่วงก่อนออกดอก ต้องไม่ให้น้ำเพราะมะม่วงต้องการพักตัวหรือหยุดการเจริญเติบโตทางลำต้น กิ่งและใบเพื่อสะสมอาหารเตรียมแทงช่อดอก ดังนั้นช่วงอดน้ำให้กับต้นมะม่วงเป็นเวลา ๑ เดือน (ต.ค.-ต้นพ.ย.) และอาจใช้วิธีรมควันโดยสูบบุหรี่ให้ควันร้อนไล่ความชื้นในดิน หรือวิธีควั่นตามกิ่งไม่ให้น้ำไปถึงยอด

๓. เมื่อมะม่วงเริ่มออกดอกและดอกเริ่มบาน เริ่มให้น้ำโดยให้ทีละน้อยพอน้ำดินเปียก โดยใช้น้ำฉีดล้างช่อดอกก็ได้จนกว่าผสมเกสรติดเป็นผลอ่อนเล็ก ๆ จึงค่อยเพิ่มการให้น้ำขึ้นทีละน้อยแต่ยังไม่ต้องมาก หลังจากนั้น ๔๗ วัน ผลมะม่วงได้ขนาดขบเผาะ (นับจากวันที่ดอกบาน) ต้นมะม่วงต้องการน้ำมากขึ้นเรื่อย ๆ อย่างสม่ำเสมอจนกว่าผลมะม่วงอายุได้ ๗๐ วัน นับแต่ดอกบานให้ลดปริมาณการให้น้ำลงทีละน้อย จนกว่าผลอายุ ๙๐ วัน หลังจากดอกบาน (ระยะเก็บเกี่ยวประมาณ ๑๐๐-๑๑๕ วัน)

(๕) การดูแลรักษา

การให้น้ำหลังจากการปลูกใหม่ๆ ถ้าฝนไม่ตก ควรรดน้ำให้ทุกวัน และค่อยๆ ห่างขึ้น เป็น ๓ - ๔ วันต่อครั้ง จนกว่าต้นมะม่วงจะตั้งตัวได้ การให้น้ำเป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งในการปลูกมะม่วง เพื่อให้ผลได้อย่างเต็มที่ การให้น้ำอย่างเพียงพอตามที่ต้นมะม่วงต้องการ จะช่วยให้ต้นมะม่วงเจริญเติบโตอย่างสม่ำเสมอ ไม่ชะงักการเจริญเติบโต ทำให้ได้ผลเร็วขึ้น การปลูกมะม่วงในที่ที่น้ำไม่อุดมสมบูรณ์ ควรจะกะเวลาปลูกให้ดี ให้ต้นกล้ามะม่วงได้รับน้ำฝนมากที่สุด เพื่อต้นจะได้ตั้งตัวได้ก่อนที่จะถึงฤดูแล้ง หรือการปลูกต้นกล้วยก่อน แล้วจึงจะปลูกมะม่วงตามลงไป ดังที่ได้กล่าวถึงแล้ว ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยประหยัดการให้น้ำได้มาก

การกำจัดวัชพืชต้องทำอยู่เสมอ เพราะวัชพืชต่างๆ จะคอยแย่งน้ำและอาหารจากต้นมะม่วง และการปล่อยให้แปลงปลูกกรูกร้าง จะกลายเป็นที่อยู่อาศัยของโรคแมลงต่างๆ ที่จะทำลายต้นมะม่วงอีกด้วย การกำจัดวัชพืชทำได้หลายวิธี เช่น การถางด้วยจอบ การปลูกพืชคลุมดิน การปลูกพืชแซม การใช้สารเคมี และการคลุมดินด้วยวัสดุคลุมดินต่างๆ เป็นต้น การจะใช้วิธีใดขึ้นอยู่กับความสะดวกและเหมาะสมของแต่ละราย เช่น ถ้ามีแรงงานเพียงพอควรปลูกพืชแซม แล้วเก็บเกี่ยวผลผลิตไปเรื่อย ๆ หรือใช้วิธีไถพรวนดินกำจัดหญ้าอยู่เสมอ แต่ถ้ามีแรงงานพอควรใช้วิธีปลูกพืชคลุมดิน เพราะพืชคลุมดินปลูกครั้งเดียวสามารถอยู่ได้หลายปี

(๖) การใส่ปุ๋ย

จำนวนปุ๋ยที่ใส่ ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยอินทรีย์ทำให้ดินโปร่ง เป็นการเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน จำนวนที่ใส่ไม่จำกัด ถ้าดินทรายจัดก็ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยอินทรีย์ให้มากหน่อย สำหรับปุ๋ยวิทยาศาสตร์ สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ นั้น จำนวนปุ๋ยที่ใส่ขึ้นอยู่กับว่า ดินมีความอุดมสมบูรณ์มากน้อยเพียงใด แต่มีหลักคิดอย่างคร่าวๆ ได้ดังนี้คือ จำนวนกิโลกรัมของปุ๋ยที่ใส่ต่อต้นต่อปี เท่ากับครึ่งหนึ่งของอายุของต้นมะม่วง เช่น มะม่วงอายุ ๒ ปีใส่ ๑ กิโลกรัม อายุ ๓ ปีใส่ ๑.๕ กิโลกรัม อายุ ๔ ปีใส่ ๒ กิโลกรัม ๕ ปีใส่ ๒.๕ กิโลกรัม ๖ ปีใส่ ๓ กิโลกรัม ๗ ปีใส่ ๓.๕ กิโลกรัม ๘ ปีใส่ ๔ กิโลกรัม ๙ ปีใส่ ๔.๕ กิโลกรัม ๑๐ ปีใส่ ๕ กิโลกรัม ๑๑ ปีใส่ ๕.๕ กิโลกรัม ๑๒ ปีใส่ ๖ กิโลกรัม ๑๓ ปีใส่ ๖.๕ กิโลกรัม ๑๔ ปีใส่ ๗ กิโลกรัม ๑๕ ปีใส่ ๗.๕ กิโลกรัม ๑๖ ปีใส่ ๘ กิโลกรัม ๑๗ ปีใส่ ๘.๕ กิโลกรัม ๑๘ ปีใส่ ๙ กิโลกรัม ๑๙ ปีใส่ ๙.๕ กิโลกรัม ๒๐ ปีใส่ ๑๐ กิโลกรัม ๒๑ ปีใส่ ๑๐.๕ กิโลกรัม ๒๒ ปีใส่ ๑๑ กิโลกรัม ๒๓ ปีใส่ ๑๑.๕ กิโลกรัม ๒๔ ปีใส่ ๑๒ กิโลกรัม ๒๕ ปีใส่ ๑๒.๕ กิโลกรัม ๒๖ ปีใส่ ๑๓ กิโลกรัม ๒๗ ปีใส่ ๑๓.๕ กิโลกรัม ๒๘ ปีใส่ ๑๔ กิโลกรัม ๒๙ ปีใส่ ๑๔.๕ กิโลกรัม ๓๐ ปีใส่ ๑๕ กิโลกรัม ๓๑ ปีใส่ ๑๕.๕ กิโลกรัม ๓๒ ปีใส่ ๑๖ กิโลกรัม ๓๓ ปีใส่ ๑๖.๕ กิโลกรัม ๓๔ ปีใส่ ๑๗ กิโลกรัม ๓๕ ปีใส่ ๑๗.๕ กิโลกรัม ๓๖ ปีใส่ ๑๘ กิโลกรัม ๓๗ ปีใส่ ๑๘.๕ กิโลกรัม ๓๘ ปีใส่ ๑๙ กิโลกรัม ๓๙ ปีใส่ ๑๙.๕ กิโลกรัม ๔๐ ปีใส่ ๒๐ กิโลกรัม ๔๑ ปีใส่ ๒๐.๕ กิโลกรัม ๔๒ ปีใส่ ๒๑ กิโลกรัม ๔๓ ปีใส่ ๒๑.๕ กิโลกรัม ๔๔ ปีใส่ ๒๒ กิโลกรัม ๔๕ ปีใส่ ๒๒.๕ กิโลกรัม ๔๖ ปีใส่ ๒๓ กิโลกรัม ๔๗ ปีใส่ ๒๓.๕ กิโลกรัม ๔๘ ปีใส่ ๒๔ กิโลกรัม ๔๙ ปีใส่ ๒๔.๕ กิโลกรัม ๕๐ ปีใส่ ๒๕ กิโลกรัม ๕๑ ปีใส่ ๒๕.๕ กิโลกรัม ๕๒ ปีใส่ ๒๖ กิโลกรัม ๕๓ ปีใส่ ๒๖.๕ กิโลกรัม ๕๔ ปีใส่ ๒๗ กิโลกรัม ๕๕ ปีใส่ ๒๗.๕ กิโลกรัม ๕๖ ปีใส่ ๒๘ กิโลกรัม ๕๗ ปีใส่ ๒๘.๕ กิโลกรัม ๕๘ ปีใส่ ๒๙ กิโลกรัม ๕๙ ปีใส่ ๒๙.๕ กิโลกรัม ๖๐ ปีใส่ ๓๐ กิโลกรัม ๖๑ ปีใส่ ๓๐.๕ กิโลกรัม ๖๒ ปีใส่ ๓๑ กิโลกรัม ๖๓ ปีใส่ ๓๑.๕ กิโลกรัม ๖๔ ปีใส่ ๓๒ กิโลกรัม ๖๕ ปีใส่ ๓๒.๕ กิโลกรัม ๖๖ ปีใส่ ๓๓ กิโลกรัม ๖๗ ปีใส่ ๓๓.๕ กิโลกรัม ๖๘ ปีใส่ ๓๔ กิโลกรัม ๖๙ ปีใส่ ๓๔.๕ กิโลกรัม ๗๐ ปีใส่ ๓๕ กิโลกรัม ๗๑ ปีใส่ ๓๕.๕ กิโลกรัม ๗๒ ปีใส่ ๓๖ กิโลกรัม ๗๓ ปีใส่ ๓๖.๕ กิโลกรัม ๗๔ ปีใส่ ๓๗ กิโลกรัม ๗๕ ปีใส่ ๓๗.๕ กิโลกรัม ๗๖ ปีใส่ ๓๘ กิโลกรัม ๗๗ ปีใส่ ๓๘.๕ กิโลกรัม ๗๘ ปีใส่ ๓๙ กิโลกรัม ๗๙ ปีใส่ ๓๙.๕ กิโลกรัม ๘๐ ปีใส่ ๔๐ กิโลกรัม ๘๑ ปีใส่ ๔๐.๕ กิโลกรัม ๘๒ ปีใส่ ๔๑ กิโลกรัม ๘๓ ปีใส่ ๔๑.๕ กิโลกรัม ๘๔ ปีใส่ ๔๒ กิโลกรัม ๘๕ ปีใส่ ๔๒.๕ กิโลกรัม ๘๖ ปีใส่ ๔๓ กิโลกรัม ๘๗ ปีใส่ ๔๓.๕ กิโลกรัม ๘๘ ปีใส่ ๔๔ กิโลกรัม ๘๙ ปีใส่ ๔๔.๕ กิโลกรัม ๙๐ ปีใส่ ๔๕ กิโลกรัม ๙๑ ปีใส่ ๔๕.๕ กิโลกรัม ๙๒ ปีใส่ ๔๖ กิโลกรัม ๙๓ ปีใส่ ๔๖.๕ กิโลกรัม ๙๔ ปีใส่ ๔๗ กิโลกรัม ๙๕ ปีใส่ ๔๗.๕ กิโลกรัม ๙๖ ปีใส่ ๔๘ กิโลกรัม ๙๗ ปีใส่ ๔๘.๕ กิโลกรัม ๙๘ ปีใส่ ๔๙ กิโลกรัม ๙๙ ปีใส่ ๔๙.๕ กิโลกรัม ๑๐๐ ปีใส่ ๕๐ กิโลกรัม

วิธีใส่ปุ๋ย เมื่อต้นยังเล็กอยู่ ควรใช้วิธีขุดพรวนดินต้น ๆ รอบๆ ต้น ในรัศมีทรงพุ่ม แบ่งจำนวนปุ๋ยที่จะใส่ออกเป็น ๔ ส่วน ใส่ปุ๋ยบริเวณรอบๆ ทรงพุ่มตรงบริเวณที่พรวน ประมาณ ๓ ส่วน อีก ๑ ส่วนโรยบนพื้นดินภายในทรงพุ่ม แต่ควรระวังอย่าใส่ปุ๋ยให้ชิดกับโคนต้น เพราะปุ๋ยจะทำให้เปลือกของลำต้นเน่า และจะทำให้มะม่วงตายได้ จากนั้นจึงรดน้ำให้ชุ่ม ส่วนในต้นที่โตแล้ว อาจใช้วิธีขุดเป็นรางดินรอบต้นภายในรัศมีของทรงพุ่ม ขุดรางดินลึกประมาณ ๖ นิ้ว ใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมักลงไปในราง ตามด้วยปุ๋ยวิทยาศาสตร์ แล้วกลบดิน รดน้ำให้ชุ่ม ส่วนภายในบริเวณทรงพุ่มให้ขุดพรวนเพียงเล็กน้อย แล้วหว่านปุ๋ยเช่นเดียวกัน เหตุผลที่ใส่ปุ๋ยรอบบริเวณรัศมีทรงพุ่ม เพราะรากที่หาอาหารได้แก่รากฝอย จะอยู่มากในบริเวณรัศมีทรงพุ่ม หลังจากใส่ปุ๋ยแล้วควรรดน้ำตาม

(๗) การเก็บเกี่ยว

การเก็บผลมะม่วงเป็นขั้นตอนที่สำคัญอีกขั้นตอนหนึ่ง ต้องเก็บให้ถูกต้อง เพื่อให้ผลมะม่วงที่ได้มีคุณภาพดี เป็นที่ต้องการของตลาด ไม่อ่อนเกินไป หรือปล่อยให้สุกเกินไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพันธุ์ของมะม่วง และความใกล้เคียงของตลาด เป็นสำคัญ

ผลมะม่วง ข้อสังเกตต่างๆ ว่ามะม่วงจะแก่เมื่อใดนั้น สิ่งที่น่าสังเกต ๒ ประการคือ

แก้มผลทั้ง ๒ ข้างพองโตเต็มที่ สีผิวเปลี่ยนจากสีเขียวเป็นสีขาวจาง สังเกตจากผิวของผลมะม่วง มีสีขาวนวล หรือไขปกคลุมผล

เก็บตัวอย่างผลมะม่วงมา ๒-๓ ผล เพื่อทดสอบ โดยนำมะม่วงมาแช่น้ำดู หากผลมะม่วงจมน้ำ แสดงว่าแก่จัด ถาลอยแสดงว่ายังอ่อนอยู่พอเก็บได้ และเวลาเก็บต้องอย่าให้ช้า มิฉะนั้นจะเน่าและเสียได้ง่ายเวลามะม่วงสุก

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

การบำรุงต้นมะม่วงหลังการเก็บผล

ต้นมะม่วงที่ติดผลจะต้องใช้แร่ธาตุอาหารจำนวนมากสำหรับเลี้ยงผล ยิ่งติดผลมากก็ยิ่งต้องใช้ธาตุอาหารมาก ดังนั้น การบำรุงต้นให้สมบูรณ์หลังจากที่เก็บผลแล้วจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้ต้นสมบูรณ์แข็งแรง สามารถจะให้ผลในปีต่อไปได้

การบำรุงต้น ทำได้ดังนี้คือ ขุดพรวนบางๆ รอบโคนต้น โรยปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก หรืออาจเติมปุ๋ยวิทยาศาสตร์ลงไปด้วยก็จะยิ่งดี เสร็จแล้วรดน้ำให้ชุ่ม หลังจากนั้น ถ้าให้น้ำอยู่เสมอเป็นระยะๆ จะช่วยให้ต้นสมบูรณ์แข็งแรง แต่ควรระงับการให้น้ำประมาณ ๕-๖ เดือน ก่อนที่มะม่วงจะออกดอก เพราะถ้าให้น้ำในระยะนี้ ต้นมะม่วงอาจแตกใบอ่อน แล้วใบอ่อนจะแก่ไม่ทัน การที่มะม่วงจะออกดอกได้ ใบต้องแก่จัดเต็มที่ก่อนเดือนมกราคมหรือกุมภาพันธ์

อีกวิธีหนึ่งคือ การทำรางดินรอบต้น โดยการขุดเป็นร่องลึกประมาณ ๑ ศอก รอบต้น ในรัศมีทรงพุ่ม แล้วใส่ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก และปุ๋ยวิทยาศาสตร์ลงในรางดินนั้น แล้วกลบดินรดน้ำให้ชุ่ม ให้ทำเช่นนี้ทุกๆ ปี รางดินนี้จะขยายออกไปเรื่อย ๆ เพราะต้นมะม่วงจะโตขึ้นทุกๆ ปี

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

โรคแมลงศัตรูและการป้องกันกำจัด

การพ่นยา กล้ามะม่วงที่ใช้สำหรับเพาะทำต้นต่อ อาจมีเชื้อราและเพลี้ยทำลายยอดอ่อน รวมทั้งแมลงกัดกินใบอ่อนที่โผล่ขึ้นมา จึงจำเป็นต้องพ่นสารเคมีฆ่าเชื้อราและเพลี้ยกันไว้ สารเคมีที่ใช้กันแพร่หลายได้แก่ คูปราวีท ป้องกันเชื้อรา และเซฟวิน ป้องกันแมลงกัดกินใบ รวมทั้งพาราไรออน หรือมาลาไรออน กันเพลี้ยหรือแมลงดูดน้ำเลี้ยง

ศัตรูพืชที่สำคัญในสวนมะม่วง มีดังนี้

๑. แมลง

เพลี้ยจักจั่นมะม่วง (Mango hopper: *Idiocerus* spp) จะเข้าทำลายมะม่วงตั้งแต่เริ่มออกดอก โดยจะดูดกินน้ำเลี้ยงจากดอกและช่อดอก ทำให้ดอกร่วงหล่น ถ้าดูดน้ำเลี้ยงที่ผลอ่อนก็จะทำให้ผลอ่อนร่วงหล่น มะม่วงไม่ค่อยติดผล เพลี้ยจักจั่นมะม่วงยังถ่ายมูลที่มีลักษณะเป็นน้ำหวานออกมาติดอยู่ตามใบ เป็นอาหารของราดำ ทำให้ราดำระบาดจับอยู่ตามใบมะม่วง ทำให้ใบมะม่วงสังเคราะห์อาหารได้น้อยลง

การป้องกันและกำจัด ให้พ่นสารเคมี เช่น เซฟวินทุก ๗ วัน โดยเริ่มต้นเมื่อมะม่วงเริ่มแตกช่อดอก แต่งเว้นการพ่นสารเคมีเมื่อดอกมะม่วงกำลังบาน และเมื่อเห็นว่ามะม่วงติดผลดีแล้ว

นอกจากวิธีที่กล่าวแล้ว ยังอาจไล่ให้เพลี้ยจักจั่นหนีไปได้ โดยการสูมควันที่โคนต้นมะม่วงให้มีควันมากๆ ส่วนการกำจัดโดยใช้ยาฆ่าแมลงนั้น ให้ทำก่อนที่จะระบาดมาก หรือทำในระยะที่ยังเป็นตัวอ่อน จะสามารถกำจัดได้ง่าย ถ้าปล่อยไว้นานเป็นตัวแก่จะมีปีกบินหนีไปยังต้นอื่น เมื่อคนเดินเข้าไปใกล้ หรือเมื่อพ่นยาฆ่าแมลง ซึ่งจะทำให้การกำจัดไม่ค่อยได้ผล

เพลี้ยไฟ นอกจากเพลี้ยจักจั่นมะม่วงแล้ว ในระยะที่มะม่วงออกดอกนี้ อาจมีเพลี้ยไฟเข้าทำลายช่อดอกด้วย โดยการดูดกินน้ำเลี้ยงที่ดอก ทำให้ดอกร่วง เช่นกัน เพลี้ยไฟทำลายพืชบริเวณใบอ่อน ยอดอ่อน ช่อดอกมะม่วง ทำให้เป็นแผลจุดสีดำ ถ้าระบาดรุนแรงผลมะม่วงจะเป็นสีดำเกือบทั้งหมด ถ้าเป็นระยะดอกจะทำให้ช่อดอกหงิกงอ ดอกร่วง ไม่ติดผลหรือติดผลน้อย ซึ่งจะระบาดเมื่ออากาศร้อนและแห้งแล้ง อย่างไรก็ตามมีการพบเห็นเพลี้ยไฟหลังจากฝนตกบ้าง

การป้องกันและกำจัด ถ้าพบไม่มากให้ตัดทำลาย เผาทิ้ง ถ้าพบมากควรใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงพ่น Cyhalothrin หรือ โมโนโครโตฟอส หรือคาร์บาริล ฉีดพ่นอย่างน้อย ๒ ครั้งเมื่อเริ่มแทงช่อดอก และช่วงมะม่วงติดผลขนาด ๐.๕-๑ ซม. หรือเท่ามะเขือพวง

หนอนเจาะลำต้น เป็นหนอนของด้วงปีกแข็ง หนวดยาว ตัวสีน้ำตาล โดยตัวแม่วางไข่ตามรอยแตกของเปลือกต้นมะม่วง แล้วตัวหนอนจะกัดกินเนื้อไม้เข้าไปในต้นหรือกิ่ง และจะสร้างขุยปิดรูที่มันเจาะเข้าไป ถ้าระบาดมากๆ ต้นหรือกิ่งจะตายได้

การป้องกันและกำจัด ป้องกันไม่ให้ด้วงชนิดนี้มาวางไข่ที่เปลือกของลำต้น โดยการทำความสะดวกสวนอยู่เสมอ โดยเฉพาะบริเวณโคนต้นและลำต้น อย่าให้ลำต้นมีรอยแผล ไม่ให้เป็นที่อยู่อาศัยของแมลง การฉีดยาฆ่าแมลงอย่างสม่ำเสมอจะทำให้ด้วงไม่มีโอกาสวางไข่ โดยฉีดตามรอยแตกของเปลือกไม้ พ่นสารชนิดที่มีกลิ่นและดูดซึมเคลือบเปลือกลำต้นเป็นครั้งคราว หากพบว่า มีตัวหนอนกัดกินเข้าไปข้างในแล้ว และสร้างขุยปิดปากรูอยู่ ให้รีบทำลายตัวหนอนทันที โดยหาเหล็กแหลมเขี่ยเอาตัวหนอนออกมา หรือฆ่าตัวหนอนเสีย แต่ถ้าตัวหนอนเข้าไปลึกแล้ว ให้ใช้ ยาฉีดยุงแบบสเปรย์ฉีดเข้าไปในรู แล้วอุดรูด้วยดินเหนียวหรือดินน้ำมัน หรือเคมีชนิดฟุ้งกระจาย เช่น พูโมแก๊ส พ่นเข้าไปตามรูเพื่อให้สารเคมีระเหยไปฆ่าตัวหนอน จะทำให้ตัวหนอนตาย

ด้วงมะม่วง เป็นด้วงปีกแข็ง มีวงยาว ตัวแก่จะวางไข่ที่ผลอ่อน แล้วตัวหนอนจะเจริญอยู่ในเมล็ด พอเป็นตัวแก่ก็จะกัดกินเนื้อออกมา

การป้องกันและกำจัด เมื่อตัวหนอนเข้าไปอยู่ข้างในแล้ว กำจัดได้ยาก และผลมะม่วงมักเสียหายไปแล้ว การฉีดยาฆ่าแมลงประเภทดูดซึมจะช่วยได้บ้าง การดูแล หมั่นทำความสะอาดสวนอยู่เสมอ ไม่ให้เป็นที่อยู่อาศัยของด้วงและแมลงต่างๆ จะช่วยป้องกันการระบาดของด้วงมะม่วงได้

แมลงวันผลไม้ทำลายผลมะม่วง แมลงวันผลไม้ตัวเมียจะวางไข่ใต้ผิวของผลมะม่วง เมื่อไข่เจริญเป็นตัวหนอน หนอนจะไชซอนกินเนื้อมะม่วงเป็นอาหาร ทำให้ผลมะม่วงเน่าเสียหายร่วงหล่นได้

การป้องกันและกำจัด ทำได้หลายวิธี

๑. ห่อผลมะม่วงด้วยกระดาษหรือใบตองแห้ง

๒. ทำลายดักแด้โดยการไถพรวนดินบริเวณโคนต้น หรือใช้สารเคมีฆ่าแมลงพ่นลงดินเพื่อฆ่าดักแด้ เช่น ดีลตริน คลอเดน

๓. เก็บผลมะม่วงที่ถูกทำลายโดยแมลงวันผลไม้ที่หล่นโคนต้นทำลายเสีย

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลท่าดินแดง มีการปลูกไม้ผล ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ไม้ผล					△							
	←		▽	▽								→
	←	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	→

สัญลักษณ์

↔ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ตารางที่ ๑๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกไม้ผล ในตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่, พ.ศ. ๒๕๖๓)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลท่าดินแดง มีต้นทุนการผลิตไม้ผล (มะม่วง) โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนไม้ผล เป็นเงินจำนวน ๗,๒๓๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๒๐ แสดงต้นทุนการผลิตไม้ผล (มะม่วง) ปี ๒๕๖๗ ตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รายการ (ตัวอย่าง)	ค่าใช้จ่าย (บาท)	หมายเหตุ
ไถตะ	๕๐๐	
ไถแปร	๔๕๐	
ไถยกร่อง	-	
พันธุ์ น้ำดอกไม้	๓,๐๐๐	๖๐ ต้น
ปลูก (รถขุดหลุมปลูก)	๑,๒๐๐	จ้างแรงงานขุดหลุม ๖๐ หลุม
ยาคุมวัชพืช (๒ ครั้ง)	๖๘๐	
กลบร่อง	-	
ดายหญ้า	-	ดายหญ้าเอง
ปุ๋ย ๕๐ กก./ไร่ (๑ ครั้ง) สูตร ๑๕-๑๕-๑๕	๑,๑๕๐	
ค่าแรงใส่ปุ๋ย	-	ใส่ปุ๋ยเอง
ให้น้ำ ๔๘ ครั้ง/ปี	๒๕๐	
เก็บเกี่ยวต้นละ บาท	-	เก็บเกี่ยวผลผลิตเอง
บรรทุกต้นละ - บาท	-	
ค่าบริการ	-	
ค่าเช่าที่	-	
รวม	๗,๒๓๐	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่ ปี ๒๕๖๗)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

(๑) วิธีการตลาด

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลท่าดินแดง จำหน่ายผลผลิตตามตลาดในท้องถิ่น และมีพ่อค้าคนกลางมารับไปขายปลีก

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลท่าดินแดง มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านไม้ผลจำนวน ๑ ราย

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์กรความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๒๑ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตไม้ผล ตำบลท่าดินแดง อำเภอดำรงวิทยะ

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายพรชัย จารุทรัพย์อนันต์	๒	ท่าดินแดง	ผักไห่	๒๕๖๑	ไม้ผล

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอดำรงวิทยะ, พ.ศ. ๒๕๖๓)

๑.๔.๓ ชนิดสินค้า : ไม้ประดับ (อโกลนีมา)

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลท่าดินแดง มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกไม้ประดับ ทั้งหมด จำนวน ๖ ไร่

(๒) พื้นที่ปลูกไม้ประดับ

ตำบลท่าดินแดง อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ไม้ประดับ จำนวน ๖ ไร่ โดยปลูกพื้นที่ในหมู่ที่ ๒ จำนวน ๖ ไร่

ตารางที่ ๒๒ แสดงพื้นที่ปลูกไม้ประดับ ตำบลท่าดินแดง อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	หมู่ที่	พื้นที่ปลูก ๖ (ไร่)
๑	๒	๖
๒	๘	๐.๕
	รวม	๖

(ที่มา : http://farmer.doe.go.th/ecoplant/eco_report/report_rice_๖๒_fmddfbod_ap/๑๔/๐๘//, พ.ศ. ๒๕๖๓)

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกไม้ประดับ ตำบลท่าดินแดง อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา



ภาพที่ ๑๙ แสดงพื้นที่ปลูกไม้ประดับ (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลท่าดินแดง อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ. ๒๕๖๓)

(๓) พื้นที่ปลูกไม้ประดับ ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลท่าดินแดง มีพื้นที่ปลูกไม้ประดับ ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๖ ไร่

๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลท่าดินแดง มีพื้นที่การปลูกไม้ประดับ (อโกลนีมา) จำนวน ๖.๕๐ ไร่ ๘ ครั้วเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดในพื้นที่ หมู่ที่ ๒ จำนวน ๖ ไร่ ๗ ครั้วเรือน และในพื้นที่หมู่ที่ ๘ จำนวน ๐.๕ ไร่ ๑ ครั้วเรือน

ตารางที่ ๒๓ แสดงปริมาณการปลูกไม้ประดับ ตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หมู่ที่	ครั้วเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๒	๗	๖	๖	๙	๑.๕
๘	๑	๐.๕	๐.๕	๐.๕	๑
รวม	๘	๖.๕	๖.๕	๙.๕	

(ที่มา : http://farmer.doae.go.th/ecoplant/eco_report/report_rice_๖๒_fmddbd_ap/๑๔/๐๘//, พ.ศ. ๒๕๖๓)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในตำบลและระบุรายละเอียดในแต่ละหัวข้อด้วย)

(๑) การใช้พันธุ์ดี

อโกลนีมาที่เติบโตเต็มที่จะแตกหน่อ แทะยอดใหม่ที่เกิดจากตาข้างขึ้นมาเหนือดิน ทำให้เป็นพุ่มกว้างออก สามารถแยกออกไปปลูกเป็นต้นใหม่ได้ โดยเลือกยอดที่มีใบ ๕ ใบขึ้นไป และเกิดรากแล้ว ๒-๓ ราก ใช้มีดที่คมและสะอาดตัดตรงรอยต่อระหว่างต้นเดิมและหน่อใหม่ ใช้ปูนแดงทารอยแผลที่ตัด ทิ้งไว้ให้แห้ง แล้วนำไปปลูกในวัสดุปลูกต่อไป

เมื่อตัดออกมาแล้วให้นำมาปลูกลงกระถางใหม่ โดยทางสวนใช้เครื่องปลูก กาบมะพร้าว สับ+แกลบดิบ+ใบก้ามปู+ขุยมะพร้าว อัตราส่วน ๔:๒:๒:๑ “ขุยมะพร้าวสามารถเก็บความชื้นได้ดี ส่วนแกลบดิบจะทำให้รากเดินดี เพราะวัสดุปลูกมีความโปร่ง ระบายน้ำดี” จากนั้นทิ้งไว้ประมาณ ๒๐-๓๐ วัน ก็สามารถนำออกจำหน่ายได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความใส่ใจใส่ด้วย เช่น การให้ปุ๋ย เป็นต้น

(๒) การเตรียมดิน

การเตรียมวัสดุปลูกโดยใช้วัสดุที่โปร่งเบาระบายน้ำได้ดี เพราะทำให้ต้นโตเร็ว และรากไม่เป็นโรคเน่าง่าย โดยใช้ขุยมะพร้าวสับขนาดใหญ่ แกลบดิบเก่า (แกลบดิบที่ทิ้งไว้ ๓-๔ เดือน จนมีสีเหลืองคล้ำ) และใบก้ามปูในอัตรา ๑: ๑: ๑ หรือ อาจผสมเศษถ่านหิน เพิ่มเข้าไปอีก ๑/๒ ส่วนก็ได้

(๓) การปลูก

การปลูกเลี้ยงอโกลนีมานั้น ถ้าปลูกเลี้ยงในที่ที่มีแสงสว่างมากใบจะชูตั้งขึ้น ใบอาจจะสั้นลงแต่ก็จะมีสีเขียวสดใส ถ้าปลูกเลี้ยงในที่ที่มีแสงสว่างน้อยใบจะลู่ราบลงขนานกับพื้น ใบจะยืดยาวสีไม่สดใส จึงควรปลูกเลี้ยงในที่ที่มีแสงเหมาะสมประมาณ ๓๐-๔๐% และมีแสงสม่ำเสมอรอบต้น หากได้รับแสงเพียงด้านใดด้านหนึ่งจะทำให้ต้นเอียงไปทางด้านที่มีแสงมากกว่า แต่ถ้าให้แสงแดดโดยตรงจะทำให้ใบไหม้ได้

(๔) ระบบการให้น้ำ

น้ำ ปกติจะรดน้ำอย่างน้อยวันละ ๑-๒ ครั้ง ยกเว้นในช่วงฤดูฝน ควรเว้นระยะการให้น้ำตามความเหมาะสมหรือแทบไม่ต้องรดเลย ส่วนฤดูร้อนจะให้น้ำเพิ่มเป็นสัปดาห์ละ ๓-๔ วัน และก่อนรดน้ำควรตรวจดูความชื้นในภาชนะ โดยสังเกตจากวัสดุปลูก ถ้ายังมีความชื้นอยู่ก็ไม่ต้องรดน้ำ

การรดน้ำที่สวนจะไม่ใช้ระบบสปริงเกอร์ เพราะอโกลนีมาเป็นพืชที่มีใบปกคลุมกระถาง ทำให้น้ำไหลลงวัสดุปลูกไม่สะดวก ต้องรดน้ำด้วยความเอาใจใส่ เพราะต้นอาจได้รับน้ำไม่เพียงพอ สวนจึงใช้สายยางสวมหัวรดน้ำแบบปรับละออง เติมน้ำที่ละกระถาง ปริมาณน้ำจะขึ้นอยู่กับขนาดของกระถาง และจำนวนต้นในกระถางนั้นๆ สังเกตสีของรากไม้ หากรากไม่มีสีขาว แสดงว่าปกติ หากรากไม่ดื่เป็นสีน้ำตาล เป็นผลจากการรดน้ำมากเกินไป อโกลนีมาไม่ชอบน้ำมาก จะทำให้รากเน่า เกิดโรคติดต่อดี

(๕) การดูแลรักษา

โรงเรือนปลูกเลี้ยงอโกลนีมาที่ดีควรมีปริมาณแสงส่องผ่านสม่ำเสมอเท่ากันทุกด้าน หากได้รับแสงเพียงด้านใดด้านหนึ่งจะทำให้ต้นเอียงไปทางด้านที่มีแสงสว่างมากกว่า ส่งผลให้ลำต้นและใบมีรูปทรงไม่สวยงาม ทำเป็นโรงเรือนแบบยกพื้นให้เป็นมาตรฐานในระยะยาวเลย ทำให้ยกตัวกระถางขึ้นจากพื้นได้ ไม่ทำให้เกิดน้ำขังในก้นกระถาง

(๖) การใส่ปุ๋ย

ปุ๋ย สวนแห่งนี้ปุ๋ยที่ให้ อโกลนีมา มี ๒ ประเภท คือ ปุ๋ยเม็ดละลายช้า และอาหารเสริมทางใบ ปุ๋ยเม็ดละลายช้า ใช้เพียงเล็กน้อย เพื่อให้พืชได้รับธาตุอาหารเสริมเพียงพอ เนื่องจากปลูกด้วยกาบมะพร้าวสับล้วนๆ ต้องให้ปุ๋ยเสริมบ้าง มิเช่นนั้นเมื่อนานไปใบจะซีดเหลือง และต้นโทรมอย่างเห็นได้ชัด

ฮอร์โมนเสริม จะเป็นพวกสาหร่ายสกัด เพื่อบำรุงใบโดยเฉพาะ ช่วยให้พืชแข็งแรง ใบมันเงามากขึ้น “ใช้ปุ๋ยเม็ดละลายช้าสูตรเสมอ ๓ เดือน มีให้ปุ๋ยมูลไก่บ้าง และทางสวนจะฉีดฮอร์โมนอาหารเสริม เพื่อบำรุงใบให้สีสด ใบมันเงามาก

(๗) การเก็บเกี่ยว

จำหน่ายต้นไม้ประดับที่มีขนาดต้นตามที่ตลาดต้องการ

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

เมื่อจำหน่ายไม้ประดับออกจากโรงเรือน มีการขยายพันธุ์เพิ่มตามความต้องการของตลาด

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

ศัตรู ที่สำคัญ เช่น เพลี้ยแป้ง ตัวอ่อนของเพลี้ยแป้งจะเกาะบริเวณซอกใบ หรือโคนราก และดูดกินน้ำเลี้ยง ทำให้ต้นชะงักการเจริญเติบโต มีผลทำให้ใบเหี่ยวร่วง เพลี้ยแป้งจะระบาดมากในช่วงฤดูแล้ง การป้องกันกำจัด ถ้าระบาดไม่มากให้ตัดใบนั้นไปเผาทำลาย และควรกำจัดมดเป็นพาหะ ทำให้เกิดการแพร่ระบาดของสารเคมีเลือกใช้ประเภทดูดซึม เช่น เซฟวิน เป็นต้น

หอยทาก เป็นศัตรูที่ระบาดมากในที่ที่มีอากาศอับชื้น หรือที่มีน้ำขังแฉะ โดยจะกัดกินใบอ่อน หน่ออ่อน และรากอ่อน เป็นศัตรูที่ชอบหลบซ่อนในเวลากลางวัน และออกหากินเวลากลางคืน จะสังเกตรอยหอยทากได้จากน้ำเมือกที่ขับออกมาขณะเคลื่อนที่ การป้องกันกำจัด ใช้วิธีล่อด้วยเหยื่อพิษที่ผสมยาฆ่าแมลงให้หอยทากกิน ควรใช้เหยื่อพิษในช่วงเช้าที่มีอากาศเย็น หรือหลังฝนตกใหม่ ๆ

โรค ส่วนใหญ่จะเป็นโรคโคนเน่า เกิดจากเชื้อรา จะพบมากในต้นขนาดเล็ก ทำให้ต้นคดงอ แคระแกร็น และเหี่ยวตายในที่สุด โรคระบาดมากถ้าวัสดุปลูกมีน้ำขังแฉะเกินไป การระบายน้ำไม่ดี

การป้องกันกำจัด ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา ผสมน้ำรดโคนต้นให้ทั่ว จะหยุดการแพร่ระบาดได้ โรคระบาดมากในระยะที่เป็นต้นกล้าจำเป็นต้องเตรียมการป้องกันกำจัดเป็นพิเศษในช่วงนี้ “แยกต้นที่เป็นโรคออกไปจากโรงเรือนเพื่อรักษาหรือทำลาย ในช่วงฤดูฝนฉีดพ่นด้วยสารป้องกันและกำจัดเชื้อราเป็นระยะๆ”

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลท่าดินแดง มีการปลูกไม้ประดับ (อโกลนีมา) ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ไม้ประดับ (อโกลนีมา)	←		△									→
	←-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	▽	-----	-----→

สัญลักษณ์



ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด



ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ตารางที่ ๒๔ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกไม้ประดับ ในตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลท่าดินแดง ต้นทุนการผลิตไม้ประดับ (อโกลนีมา) โดยมีต้นทุน เป็นเงิน ๔,๑๕๐ บาท

ตารางที่ ๒๕ แสดงต้นทุนการผลิตไม้ประดับ (อโกลนีมา) ปี ๒๕๖๗ ตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

รายการ	ค่าใช้จ่าย บาท/ไร่	หมายเหตุ
เตรียมวัสดุเพาะ/ท่อนพันธุ์	2,500	
ปลูก	300	
ยาคุมควบคุมโรคพืช	350	
ค่าปุ๋ยและค่าแรงใส่ปุ๋ย	650	
ให้น้ำ	350	
รวม	4,150	

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของตำบล)

สถานการณ์การตลาด ไม้ประดับ ตำบลท่าดินแดง มีพ่อค้ามารับซื้อไม้ประดับที่แปลง

(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในตำบล)

วิธีการตลาดข้าวของตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่ ส่วนใหญ่มีพ่อค้าคนกลางเข้ามารับซื้อที่แปลง และนอกจากนี้ยังมีการจำหน่ายผ่านทางออนไลน์

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลท่าดินแดง มีพ่อค้าคนกลางเข้ามารับซื้อผลผลิตที่แปลง

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลท่าดินแดง มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านไม้ประดับ จำนวน ๑ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๒๖ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตไม้ประดับ ตำบลท่าดินแดง อำเภอผักไห่

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายธเนศ กรอบทอง	๒	ท่าดินแดง	ผักไห่	๒๕๖๒	ไม้ประดับ

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่, พ.ศ. ๒๕๖๓)

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๒๗ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด ๑. ราคาผลผลิตตกต่ำ ๒. ต้นทุนการผลิตสูง ๓. คุณภาพผลผลิตไม่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP ๔. ขาดความรู้ด้านวิชาการการผลิตพืช และด้านการตลาด	๑. ภัยพิบัติ (น้ำท่วม,แล้ง) ๒. การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช ๓. ต้นทุนการผลิตสูง ๔. เกษตรกรปลูกพืชพร้อมกัน ชนิดเดียวกันจำนวนมาก ทำให้ถูกกดราคา ๕. ไม่สามารถควบคุมราคาสินค้าทางการเกษตรได้ ๖. มีพ่อค้าคนกลางเข้ามารับซื้อผลผลิต	๑. ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำในภาวน้ำน้อย ๒. จัดตั้งศูนย์ ศจช. และ ศดปช. เพื่อให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรในพื้นที่ ๓. ให้ความรู้ด้านการป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกวิธี ๔. จัดทำแปลงพยายกรณ์เตือนการระบาดของศัตรูพืช ๕. ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มแปรรูปผลผลิตรวมกลุ่มกัน ๖. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน GAP และสินค้าเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้เป็นที่ต้องการของตลาด ๗. ส่งเสริมการผลิตพืชที่ลดต้นทุน เช่น ลดการใช้สารชีวภัณฑ์ การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ๘. ส่งเสริมการปลูกพืชอื่นๆที่เสริมรายได้จากการปลูกข้าว	หมู่บ้านที่ ๑ - หมู่ที่ ๘ ตำบลท่าดินแดง	
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. เกษตรกรมีอายุมาก ๒. ไม่มีการบริหารจัดการกลุ่ม ๓.ขาดแรงงานภาคการเกษตร ๔. ขาดองค์ความรู้ในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม ๕. เกษตรกรไม่สามารถเข้าถึง	๑. การบริหารจัดการไม่เป็นระบบ เนื่องจากกลุ่มที่ตั้งขึ้นมายังขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการกลุ่ม ๒. กลุ่มไม่เข้มแข็งเนื่องจากเกษตรกรวัยแรงงานไปทำงานโรงงาน	๑. ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม ๒. ศึกษาดูงานจากกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ ๓. ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเชื่อมโยงการตลาด ๔. เสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้กับกลุ่มเกษตรกรให้มีส่วนร่วมในการแสวงหาข้อมูล วิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา และจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มเครือข่ายที่ประสบความสำเร็จ	หมู่บ้านที่ ๑ - หมู่ที่ ๘ ตำบลท่าดินแดง	

Application ด้านการเกษตรได้ อย่างทั่วถึง	อุตสาหกรรมทำให้เกษตรกร เป็นผู้มีอายุมากทำไม่ไหว ๓. เกษตรกรไม่มีความรู้ใน กิจกรรมของกลุ่มที่เพียงพอ ๔. เกษตรกรไม่สามารถ เข้าถึง Application ด้าน การเกษตรได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากขาดอุปกรณ์และ ความรู้ด้านการใช้ Application ด้าน การเกษตร			
ด้านการแปรรูปผลผลิตและ ผลิตภัณฑ์ ๑. ขาดเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ ๒. ขาดมาตรฐานการรับรอง คุณภาพ ๓. ขาดองค์ความรู้ด้านการแปรรูป ผลผลิต และการบรรจุภัณฑ์ ๔. ขาดตลาดรองรับผลผลิต	๑. ขาดเครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนิน กิจกรรม ๒. ขาดมาตรฐานการรับรอง คุณภาพสินค้า ๓. ขาดองค์ความรู้ด้านการ แปรรูปผลผลิต	๑. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อของบประมาณจัดซื้อเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ ๒. ส่งเสริมการขอรับมาตรฐานการรับรองคุณภาพ ๓. ให้ความรู้ด้านมาตรฐานสินค้าเกษตร ๔. ส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการแปรรูปผลผลิต ๕. ส่งเสริมการเชื่อมโยงตลาด ผ่านทางเทคโนโลยี หรือการตลาดออนไลน์	หมู่ที่ ๑ - หมู่ที่ ๘ ตำบลท่าดินแดง	

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของตำบลท่าดินแดง

ตารางที่ ๒๘ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S) ๑. มีเกษตรกรที่มีความรู้ ด้านการเกษตร และพร้อมที่จะเรียนรู้ ๒. เกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก (๘๒.๓๐%) ๓. เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย ๑๗๒,๗๑๔.๐๖ บาท/ครัวเรือน/ปี ๔. พื้นที่เหมาะสมกับการเกษตร ๕. มีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ อยู่ในเขตชลประทาน ๖. มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานด้านการเกษตรในการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ ๗. มี SF/YSF ที่มีความรู้ มีทักษะและความชำนาญทางการเกษตร ๘. มีศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่ที่มีศักยภาพในพื้นที่ ศบกด. ๙. มีการรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชน ๑ กลุ่ม กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑ กลุ่ม และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑ กลุ่ม ๑๐. มีอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ๘ ราย ๑๑. เกษตรกรผลิตข้าวเป็นพืชหลัก และพืชอื่นๆ เช่น ไม้ผล พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับเป็นพืชรอง	จุดอ่อน (W) ๑. เกษตรกรสูงอายุ/คนรุ่นใหม่ไม่นิยมทำนา ๒. เกษตรกรส่วนใหญ่ต้องเช่านา ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ๓. แรงงานภาคการเกษตรหายากและราคาสูง ๔. เกษตรกรขาดความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิต ๕. เกษตรกรไม่สามารถเข้าถึง application ด้านการเกษตรเนื่องจากขาดอุปกรณ์และความรู้ทางด้านการใช้ application ด้านการเกษตร ๖. ขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง ๗. น้ำท่วมขังในฤดูน้ำหลาก ๘. ขาดแคลนแหล่งเก็บน้ำเพื่อการผลิต ๙. การถือครองที่ดินส่วนใหญ่เป็นลักษณะการเช่าแบบมีสัญญา ๑๐. สินค้าเกษตรส่วนใหญ่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานสินค้า ๑๑. เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาสินค้าเกษตรได้เอง ๑๒. ดินเสื่อมสภาพขาดความอุดมสมบูรณ์ ๑๓. เกษตรกรใช้ปัจจัยการผลิตเกินความจำเป็น (เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยเคมี สารเคมี) ๑๔. เกษตรกรขาดการรวมกลุ่ม
โอกาส (O) ๑. ได้รับการสนับสนุนองค์ความรู้จากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ๒. มีการคมนาคมขนส่งสะดวก ๓. รัฐบาลมีนโยบายช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวที่ชัดเจน ๔. มีอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานภาคีในการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร	กลยุทธ์เชิงรุก (SO) ๑. สร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงทางอาชีพแก่เกษตรกร ๒. พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้ปลอดภัยและได้มาตรฐาน ๓. การจัดการระบบการผลิตให้เหมาะสม	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) ๑. ส่งเสริมการผลิตและการจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต ๒. สนับสนุนให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเกิดความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ ๓. ส่งเสริมการลดต้นทุนและการเพิ่มผลผลิต ๔. การใช้เทคโนโลยีประยุกต์ และภูมิปัญญาท้องถิ่น
อุปสรรค (T) ๑. ราคาสินค้าเกษตรมีราคาคงต่ำ ๒. ปัญหาด้านโรคและแมลงศัตรูพืช ๓. ปัญหาอุทกภัย ๔. คุณภาพผลผลิตไม่ได้ตามต้องการ	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) ๑. การจัดการปัจจัยการผลิต (เครื่องมือ, อุปกรณ์, พันธุ์, ปุ๋ย ฯลฯ) ๒. การจัดการดินและน้ำ	กลยุทธ์เชิงรับ (WT) ๑. ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ๒. ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในกรณีเกิดภัยตามธรรมชาติที่มีผลกระทบต่อการทำการเกษตร

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ ส่งเสริมการผลิตพืชปลอดภัยได้มาตรฐาน GAP
- ๑.๒ พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีมาตรฐานเป็นที่ต้องการของตลาด
- ๑.๓ เชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาด
- ๑.๔ พัฒนาและเพิ่มศักยภาพเกษตรกรต้นแบบและเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และเกิดการกระจายความรู้จากหน่วยงานภาครัฐ
- ๑.๕ พัฒนาเพิ่มศักยภาพอาสาสมัครเกษตรกรหมู่บ้าน

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านลดต้นทุนและการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
- ๒.๒ สนับสนุนส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพกลุ่มเกษตรกร ให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเกิดความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้
- ๒.๓ ส่งเสริมการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
- ๒.๔ ส่งเสริมการจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

๓. กลยุทธ์เชิงรับ

- ๓.๑. ส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเกิดความเข้มแข็ง
- ๓.๒. ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช โดยการใช้สารชีวภัณฑ์
- ๓.๓. ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน
- ๓.๔ ประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในกรณีเกิดภัยตามธรรมชาติที่มีผลกระทบต่อการทำการเกษตร (อุทกภัย, ภัยแล้ง, การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช) เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น และหากได้รับความเสียหายให้เกษตรกรได้รับการช่วยเหลือ
- ๓.๕ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา

๑. แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

๑.๑.๑ ข้าว

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- การลดต้นทุนการผลิต
- การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตร

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ ส่งเสริมการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับประชาชนอย่างยั่งยืนและช่วยเหลือตนเองได้

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนาเกษตรกรต้นแบบ

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตพืช

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนาเกษตรกรต้นแบบ

กลยุทธ์ที่ ๓ กลยุทธ์ส่งเสริมเกษตรกรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐานสากลโดยปรับกระบวนการผลิตทางการเกษตรไปสู่การทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนมากขึ้น และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรตามมาตรฐานความปลอดภัย (GAP)

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมและพัฒนาความมั่นคงทางอาหาร

กลยุทธ์ที่ ๔ กลยุทธ์ส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรตามมาตรฐานความปลอดภัย (GAP)

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร

โครงการที่ ๓ โครงการพัฒนาการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๕ กลยุทธ์ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาเกษตรกรต้นแบบ

๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๑.๒.๑ Young Smart Farmer และ Smart Farmer ต้นแบบ

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- การผลิตพืชตามมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP
- การลดต้นทุนการผลิต

- การเพิ่มผลผลิต
- การตลาด
- การแปรรูปผลผลิต
- การใช้เทคโนโลยีในการผลิต

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ส่งเสริมการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับประชาชนอย่างยั่งยืนและช่วยเหลือตนเองได้

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนาเกษตรกรต้นแบบ

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์ส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนา Young Smart Farmer

กลยุทธ์ที่ ๓ กลยุทธ์ส่งเสริมเกษตรกรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐานสากลโดยปรับกระบวนการผลิตทางการเกษตรไปสู่การทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนมากขึ้น และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนา Young Smart Farmer

กลยุทธ์ที่ ๕ กลยุทธ์สร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงในอาชีพ

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาความมั่นคงทางอาหาร

กลยุทธ์ที่ ๖ กลยุทธ์ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนา Young Smart Farmer

๑.๒.๒ วิสาหกิจชุมชน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์
- การตลาด
- การบริหารจัดการกลุ่ม

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ส่งเสริมการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับประชาชนอย่างยั่งยืนและช่วยเหลือตนเองได้

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์ส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๓ กลยุทธ์ส่งเสริมเกษตรกรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐานสากลโดยปรับกระบวนการผลิตทางการเกษตรไปสู่การทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนมากขึ้น และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาสินค้าการแปรรูปสู่มาตรฐานผลผลิต

กลยุทธ์ที่ ๔ กลยุทธ์พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตร

๑.๒.๓ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- พัฒนาด้านการแปรรูปผลผลิต
- พัฒนานาบรรจุก้นท์
- พัฒนาด้านการตลาด

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ส่งเสริมการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับประชาชนอย่างยั่งยืนและช่วยเหลือตนเองได้

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรในโรงเรียน

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพ

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์ส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรในโรงเรียน

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพ

กลยุทธ์ที่ ๓ กลยุทธ์ส่งเสริมเกษตรกรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐานสากลโดยปรับกระบวนการผลิตทางการเกษตรไปสู่การทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนมากขึ้น และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรในโรงเรียน

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพ

กลยุทธ์ที่ ๕ กลยุทธ์พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรในโรงเรียน

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนากลุ่มส่งเสริมอาชีพ

กลยุทธ์ที่ ๖ กลยุทธ์สร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงในอาชีพ

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาความมั่นคงทางอาหาร

๑.๒.๔ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- การผลิตพืชตามมาตรฐานสินค้าเกษตร GAP
- การลดต้นทุนการผลิต
- การเพิ่มผลผลิต
- การตลาด
- การแปรรูปผลผลิต

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์ส่งเสริมการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับประชาชนอย่างยั่งยืนและช่วยเหลือตนเองได้

โครงการที่ ๑ โครงการผลิตข้าวพันธุ์ดี

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์ส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๓ กลยุทธ์ส่งเสริมเกษตรกรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐานสากลโดยปรับกระบวนการผลิตทางการเกษตรไปสู่การทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนมากขึ้น และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาการผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืช

โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนาสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานความปลอดภัย

๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๑.๓.๑ ที่ดิน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- งดเผาเศษซากวัสดุทางการเกษตร และฟางข้าว

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์บริหารทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

โครงการที่ ๑ โครงการงดการเผาเศษซากพืช ฟางข้าว และวัสดุการเกษตร

๑.๓.๒ แหล่งน้ำ

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒. ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ตารางที่ ๔๔ ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอผักไห่

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุเป้าหมาย)	วิธี ดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	
พัฒนาการผลิต สินค้า	๑. ๑. โครงการลด ต้นทุนการผลิตข้าว	ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่ม ผลผลิตข้าว	เกษตรกร	ตำบลท่าดินแดง	ถ่ายทอด ความรู้		๕๘,๐๐๐		๕๘,๐๐๐		๕๘,๐๐๐		๕๘,๐๐๐		๕๘,๐๐๐	สนง.กษอ.ผักไห่
	๒. โครงการส่งเสริมการ ใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทน การใช้สารเคมี	ส่งเสริมเกษตรกรและชุมชนร่วม วางแผนการจัดการศัตรูพืช ตั้งแต่ก่อนการระบาด ติดตาม สถานการณ์ศัตรูพืชอย่าง ต่อเนื่อง ส่งเสริมการจัดการ ศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสานให้คล อบคลุมสินค้าเกษตรในพื้นที่	เกษตรกร	ตำบลท่าดินแดง	ถ่ายทอด ความรู้		๑๐๐,๐๐ ๐		๑๐๐,๐๐ ๐		๑๐๐,๐๐ ๐		๑๐๐,๐๐ ๐		๑๐๐,๐๐ ๐	สนง.กษอ.ผักไห่
	๓. โครงการส่งเสริมการ ใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ ในการปรับปรุงบำรุงดิน	ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ ในการปรับปรุงบำรุง ดิน	เกษตรกร	ตำบลท่าดินแดง	ถ่ายทอด ความรู้		๑๐๐,๐๐ ๐		๑๐๐,๐๐ ๐		๑๐๐,๐๐ ๐		๑๐๐,๐๐ ๐		๑๐๐,๐๐ ๐	สนง.กษอ.ผักไห่
	๔. โครงการพัฒนา สินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน ความปลอดภัย (GAP)	เพื่อให้สินค้าเกษตรได้รับการ รับรองมาตรฐานการผลิตพืช (GAP)	เกษตรกร	ตำบลท่าดินแดง	ถ่ายทอด ความรู้		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐	สนง.กษอ.ผักไห่
	๕. โครงการส่งเสริม และพัฒนาความมั่นคง ทางอาหาร	เพื่อให้เกษตรกรและสินค้า เกษตรมีความปลอดภัย	เกษตรกร	ตำบลท่าดินแดง	ถ่ายทอด ความรู้		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐		๒๕,๐๐๐	สนง.กษอ.ผักไห่
	๖. โครงการส่งเสริมและ พัฒนาระบบการปลูกพืชด้วย เทคโนโลยีสมัยใหม่	ส่งเสริมและพัฒนาระบบการ ปลูกพืชด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่	เกษตรกร	ตำบลท่าดินแดง	ถ่ายทอด ความรู้		๑๐๐,๐๐๐-		๑๐๐,๐๐๐-		๑๐๐,๐๐๐-		๑๐๐,๐๐๐-		๑๐๐,๐๐๐-	สนง.กษอ.ผักไห่
	๗. โครงการส่งเสริม และพัฒนาตลาด ออนไลน์	ส่งเสริมและพัฒนาการทำตลาด ออนไลน์	วิสาหกิจจก सानตะกร้า หวาย	ตำบลท่าดินแดง	ถ่ายทอด ความรู้		๑๐๐,๐๐๐-		๑๐๐,๐๐๐-		๑๐๐,๐๐๐-		๑๐๐,๐๐๐-		๑๐๐,๐๐๐-	สนง.กษอ.ผักไห่
พัฒนาเกษตรกร/ กลุ่ม/องค์กร	๑. โครงการพัฒนา เครือข่ายเกษตรกร	สร้างเครือข่ายเกษตรกรเพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้	เกษตรกร	ตำบลท่าดินแดง	ถ่ายทอด ความรู้	๑ ๐	๒๕,๐๐๐	๑ ๐	๒๕,๐๐๐	๑ ๐	๒๕,๐๐๐	๑ ๐	๒๕,๐๐๐	๑ ๐	๒๕,๐๐๐	สนง.กษอ.ผักไห่

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุเป้าหมาย)	วิธี ดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	
						ราย		ราย		ราย		ราย		ราย		
	๒. โครงการพัฒนาเกษตรกรต้นแบบ	สร้างเกษตรกรต้นแบบด้านการผลิตพืช	เกษตรกร	ตำบลท่าดินแดง	ถ่ายทอดความรู้	๑๐ราย	๒๕,๐๐๐	๑๐ราย	๒๕,๐๐๐	๑๐ราย	๒๕,๐๐๐	๑๐ราย	๒๕,๐๐๐	๑๐ราย	๒๕,๐๐๐	สนง.กษอ.ผักไห่
	๓. โครงการพัฒนาเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer	ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ความสามารถในการผลิต การบริหารจัดการ การตลาด และสามารถปรับตัวภายใต้สถานการณ์เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้	เกษตรกร	ตำบลท่าดินแดง	ถ่ายทอดความรู้	๑๐ราย	๒๕,๐๐๐	๑๐ราย	๒๕,๐๐๐	๑๐ราย	๒๕,๐๐๐	๑๐ราย	๒๕,๐๐๐	๑๐ราย	๒๕,๐๐๐	สนง.กษอ.ผักไห่
	๔. โครงการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart farmer)	ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้มีความรู้ความสามารถในการผลิต การบริหารจัดการ การตลาด และสามารถปรับตัวภายใต้สถานการณ์เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้	เกษตรกร	ตำบลท่าดินแดง	ถ่ายทอดความรู้	๑๐ราย	๒๕,๐๐๐	๑๐ราย	๒๕,๐๐๐	๑๐ราย	๒๕,๐๐๐	๑๐ราย	๒๕,๐๐๐	๑๐ราย	๒๕,๐๐๐	สนง.กษอ.ผักไห่
	๕. โครงการการบริหารจัดการศูนย์บริการแลถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร	เพื่อดำเนินการบริการพัฒนาเกษตรกรระดับตำบล ให้เป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรในพื้นที่	คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ จำนวน ๒๑ ราย	ตำบลท่าดินแดง	ถ่ายทอดความรู้	๑๐ราย	๔๕,๘๐๐	๑๐ราย	๔๕,๘๐๐	๑๐ราย	๔๕,๘๐๐	๑๐ราย	๔๕,๘๐๐	๑๐ราย	๔๕,๘๐๐	สนง.กษอ.ผักไห่
	๖. โครงการส่งเสริมอาชีพการผลิตไม้ประดับ	ส่งเสริมการผลิตไม้ประดับเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิต	เกษตรกร	ตำบลท่าดินแดง	ถ่ายทอดความรู้	๑๐ราย	๑๐๐,๐๐๐.	๑๐ราย	๑๐๐,๐๐๐.	๑๐ราย	๑๐๐,๐๐๐.	๑๐ราย	๑๐๐,๐๐๐.	๑๐ราย	๑๐๐,๐๐๐.	สนง.กษอ.ผักไห่
	๗. โครงการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร	ปลูกฝังความรู้ด้านการเกษตรให้กับนักเรียน	กลุ่มยุวเกษตรกร	ตำบลท่าดินแดง	ถ่ายทอดความรู้	๑๐ราย	๒๕,๐๐๐	๑๐ราย	๒๕,๐๐๐	๑๐ราย	๒๕,๐๐๐	๑๐ราย	๒๕,๐๐๐	๑๐ราย	๒๕,๐๐๐	สนง.กษอ.ผักไห่

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุเป้าหมาย)	วิธี ดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	งาน	งบประมาณ	
						ย		ย		ย		ย		ย		
พัฒนาพื้นที่ ทรัพยากรการเกษตร	๑. โครงการพัฒนา แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อ การเกษตร	เกษตรกร	ตำบลท่าดินแดง	ถ่ายทอด ความรู้	๑ ๐ ราย	๒๕,๐๐๐	๑ ๐ ราย	๒๕,๐๐๐	๑ ๐ ราย	๒๕,๐๐๐	๑ ๐ ราย	๒๕,๐๐๐	๑ ๐ ราย	๒๕,๐๐๐	สนง.กษอ.ผักไห่
	๒. โครงการรณรงค์การเผา เศษซากพืช ฟางข้าว และวัสดุการเกษตร	เพื่อลดปัญหามลภาวะทาง อากาศ	เกษตรกร	ตำบลท่าดินแดง	ถ่ายทอด ความรู้	๑ ๐ ราย	๒๕,๐๐๐	๑ ๐ ราย	๒๕,๐๐๐	๑ ๐ ราย	๒๕,๐๐๐	๑ ๐ ราย	๒๕,๐๐๐	๑ ๐ ราย	๒๕,๐๐๐	สนง.กษอ.ผักไห่
การแปรรูปผลผลิต และพัฒนา ผลิตภัณฑ์	๑. โครงการพัฒนา สินค้าการแปรรูปสู่ มาตรฐานผลผลิต	พัฒนาสินค้าแปรรูปให้ได้รับ มาตรฐานผลผลิต	เกษตรกร และ วิสาหกิจ ชุมชน	ตำบลท่าดินแดง	ถ่ายทอด ความรู้	๑ ๐ ราย	๒๕,๐๐๐	๑ ๐ ราย	๒๕,๐๐๐	๑ ๐ ราย	๒๕,๐๐๐	๑ ๐ ราย	๒๕,๐๐๐	๑ ๐ ราย	๒๕,๐๐๐	สนง.กษอ.ผักไห่
	๓. โครงการพัฒนา บรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตร	พัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตร	เกษตรกร และ วิสาหกิจ ชุมชน	ตำบลท่าดินแดง	ถ่ายทอด ความรู้	๑ ๐ ราย	๒๕,๐๐๐	๑ ๐ ราย	๒๕,๐๐๐	๑ ๐ ราย	๒๕,๐๐๐	๑ ๐ ราย	๒๕,๐๐๐	๑ ๐ ราย	๒๕,๐๐๐	สนง.กษอ.ผักไห่

บรรณานุกรม

สำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน. ๒๕๔๘. มหัศจรรย์พันธุ์ดิน. กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรุงเทพฯ

กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๕๓. กลุ่มชุดดิน ๖๒ กลุ่ม

https://www.ddd.go.th/thaisoils_museum/๖๒_soilgroup/sgr_lowland/sgr_๐๒.htm.

สืบค้นวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

กองวิจัยและพัฒนาการจัดการดิน. มปป. การจัดการดิน. https://www.ddd.go.th/Web_Soil/acid.htm. สืบค้นวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๘

ภาคผนวก

รายละเอียดโครงการ

โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าว

1. หลักการและเหตุผล

เกษตรกรตำบลท่าดินแดงส่วนใหญ่มีอาชีพด้านการเกษตรคืออาชีพทำนา ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวที่ได้จากการปลูกในฤดูปัจจุบัน เพื่อนำไปใช้เป็นพันธุ์ข้าวในฤดูต่อไป โดยจะทำติดต่อกันเป็นระยะเวลาหลายฤดู ทำให้การทำนาได้ผลผลิตข้าวต่อไร่น้อย คุณภาพข้าวไม่ดีและขายไม่ได้ราคา นอกจากนี้ เกษตรกรยังใช้เทคโนโลยีการผลิตไม่ถูกต้อง เช่น การใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวและใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่มากเกินไป ความจำเป็น ทำให้มีต้นทุนการผลิตสูง ขยายข้าวเปลือกได้กำไรน้อย ดังนั้นจึงเห็นสมควรส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาใช้วิธีที่ลดต้นทุนการผลิตพืชในกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้วยการร่วมกันคิดและร่วมกันทำ โดยเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง ประสบการณ์จริงและมุ่งมั่นที่จะลดต้นทุนการผลิตเพื่อให้เกิดการเกษตรที่ดีและเหมาะสม เป็นผลทำให้สภาพแวดล้อมในนาดีขึ้น เกษตรกรสุขภาพดีขึ้น

2. วัตถุประสงค์

- 2.1. เพื่อลดต้นทุนในการผลิต
- 2.2. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันนำความรู้ไปปรับใช้
- 2.3. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
- 2.4. เพื่อให้เกษตรกรมีสุขภาพดีขึ้น

3. เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกข้าว จำนวน 20 ราย

4. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ 2566 – 2570

5. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ดำเนินการหมู่ที่ 1-8 ตำบลท่าดินแดง อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

6. กิจกรรม

7. วิธีการดำเนินงาน

- ประชุมชี้แจงเกษตรกรในพื้นที่ดำเนินการ
- คัดเลือกเกษตรกรในพื้นที่
- จัดทำแปลงสาธิต โดยร่วมกับเกษตรกรในการทำกิจกรรมร่วมกัน
- อบรมเกษตรกรพร้อมเรียนรู้ด้วยกันกับเกษตรกร
- ติดตามผลการจัดอบรมพร้อมทั้งให้คำแนะนำกับเกษตรกร
- ประเมินผลการดำเนินการ

8. งบประมาณ

ขอรับงบประมาณดำเนินการ จำนวน 58,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ดังนี้

- | | |
|--|--------------------|
| 1. เมล็ดพันธุ์ข้าว จำนวน 200 กก. ๆ ละ 24 บาท | เป็นเงิน 4,800 บาท |
|--|--------------------|

2. ปุ๋ยเคมีสูตร 16 - 20 - 0 จำนวน 150 กก. ๆ ละ 21 บาท เป็นเงิน 3,150 บาท
3. ปุ๋ยเคมีสูตร 46 - 0 - 0 จำนวน 50 กก. ๆ ละ 25 บาท เป็นเงิน 1,250 บาท
4. ปุ๋ยอินทรีย์ จำนวน 1,000 กก. ๆ ละ 10 บาท เป็นเงิน 10,000 บาท
5. สารเคมีกำจัดวัชพืช จำนวน 2 ลิตร ๆ ละ 680 บาท เป็นเงิน 1,360 บาท
5. น้ำมันเชื้อเพลิงสูบน้ำ (เหมาจ่าย) เป็นเงิน 3,000 บาท
9. สวิงโอบแมลง ขนาด 30 x 100 ซม.จำนวน 5 อัน ๆ ละ 200 บาท เป็นเงิน 1,000 บาท
10. ถูพลาสติก ขนาด 30 x 45 ซม. จำนวน 2 กก. ๆ ละ 50 บาท เป็นเงิน 100 บาท
11. กระดาษ A4 จำนวน 2 รีม ๆ ละ 120 บาท เป็นเงิน 240 บาท
12. สมุดปกอ่อน จำนวน 25 เล่ม ๆ ละ 10 บาท เป็นเงิน 250 บาท
13. ปากกา จำนวน 25 ด้าม ๆ ละ 10 บาท เป็นเงิน 250 บาท
14. กระดาษฟาง จำนวน 5 กก. ๆ ละ 80 บาท เป็นเงิน 400 บาท
15. ปากกาเคมีสีแดง,ดำ,เขียว,น้ำเงิน,จำนวน 40 ด้าม ๆ ละ 20 บาท เป็นเงิน 800 บาท
16. แวนขายขนาดกำลังขาย 15 เท้า จำนวน 5 อัน ๆ ละ 200 บาท เป็นเงิน 1,000 บาท
17. กระดาษกาว 2 “ จำนวน 10 ม้วน ๆ ละ 45 บาท เป็นเงิน 450 บาท
18. กรงเลี้ยงแมลงขนาด 40x70 ซม. จำนวน 3 กรง กรงละ 650 บาท เป็นเงิน 1,950 บาท
19. ค่าอาหารกลางวันและเครื่องดื่มจำนวน 10 ครั้ง ๆ ละ 2,000 บาท เป็นเงิน 20,000 บาท
12. ค่าวิทยากร จำนวน 8 ครั้ง ๆ ละ 1,000 บาท เป็นเงิน 8,000 บาท

รวมทั้งสิ้น เป็นเงิน 58,000 บาท

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. ทำให้เกษตรกรในพื้นที่มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการใช้สารเคมี และไม่ใช้สารเคมี
2. เกษตรกรในพื้นที่เริ่มการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการผลิตข้าว
3. เป็นการลดรายจ่ายเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร
4. สุขภาพของเกษตรกรดีขึ้น สภาพแวดล้อมดีขึ้น

โครงการจัดการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลทำดินแดง

1. หลักการและเหตุผล

ตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรได้มีการถ่ายโอนภารกิจของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตามหลักการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เพื่อเป็นการดำเนินการของคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการ การทำงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ในระดับตำบล ให้บริการในการจัดเก็บข้อมูลด้านการเกษตร ประชาสัมพันธ์การเกษตร และช่วยเหลือภัยธรรมชาติ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล อบรมถ่ายทอดความรู้ตามแผนพัฒนา

ดังนั้น คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลทำดินแดง จึงมีความสำคัญต่อการดำเนินการพัฒนาอาชีพการเกษตรระดับตำบล

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อสนับสนุนศูนย์บริการฯ
- เพื่อจัดหาวัสดุสำนักงาน เพื่อดำเนินการบริการพัฒนาเกษตรกรระดับตำบล
- เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมให้สมดุลธรรมชาติ

3. เป้าหมาย

ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรระดับตำบล หมู่ 1 – 8 ตำบลทำดินแดง อำเภอผักไห่

4. ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ 2566 – 2570

5. พื้นที่ดำเนินการ

หมู่ที่ 3 ตำบลทำดินแดง อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

6. กิจกรรม

7. วิธีการดำเนินงาน

- จัดประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการฯ
- จัดหาวัสดุสำนักงาน และวัสดุโฆษณาเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์ ทางวิชาการ
- ให้บริการเกษตรกรที่มาติดต่อที่ศูนย์บริการฯ จัดเก็บข้อมูล
- ประเมินผล

8. งบประมาณ

ขอรับงบประมาณดำเนินการ จำนวน 45,800 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ดังนี้

- ค่าตอบแทนในการจัดเสวนาหาความรู้ให้กับคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ
14 คน x 100 บาท x 12 ครั้ง เป็นเงิน 16,800 บาท
- ค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ
2 คน x 1,000 บาท x 12 ครั้ง เป็นเงิน 24,000 บาท
- ค่าวัสดุสำนักงาน / วัสดุโฆษณาและเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ นิทรรศการวิชาการ

เป็นเงิน 5,000 บาท

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- เพื่อเป็นการสนับสนุนคณะกรรมการศูนย์ฯ ในการส่งเสริมพัฒนาการเกษตรระดับตำบล
- เพื่อให้เกษตรกรได้พัฒนาอาชีพทางการเกษตรให้ดีขึ้น
- เกษตรกรสามารถได้รับข่าวสารความรู้อย่างทั่วถึงในตำบล